

موج - سراسری

۹- دو سیم هم جنس با قطر مقطع برابر به طولهای ۱ و ۲ دارای صوت اصلی هم فرکانس می‌باشند. نسبت نیروی

$$F_1$$

کشش سیم دوم یعنی $\overline{F_2}$ برابر است با:

$$\left(\frac{1_2}{1_1}\right)^2$$

$$\left(\frac{1_1}{1_2}\right)^2$$

$$\frac{1_2}{1_1} \quad (3)$$

$$\frac{1_1}{1_2} \quad (1)$$

۱۰- سرعت انتشار ارتعاشات عرضی در طول یک تار مرتعش با قطر مقطع تار چه نسبتی دارد؟

- (۱) عکس (۲) عکس با مجدور آن (۳) عکس با جذر آن (۴) مستقیم

۱۱- امواج حاصل از یک منبع ارتعاشی که تواتر آن ۲۰ هرتز است با سرعت ۴ متر بر ثانیه در امتداد خط مستقیم در محیط متشر می‌شود فاصله دو نقطه متواالی که در فاز متقابله چند متر است؟

- (۱) $0/1$ (۲) $0/2$ (۳) $2/5$ (۴) $4/0$

۱۲- سیمی به طول ۱ و به جرم m با نیروی F و سیم دیگری به طول $1/2$ و جرم $\frac{m}{2}$ با نیروی F^* که بین دو نقطه ثابت کشیده شده‌اند مرتعش می‌شوند. سرعت انتشار امواج عرضی در سیم دوم چند برابر این سرعت در سیم اول است؟

- (۱) $2/1$ (۲) $4/2$ (۳) $8/3$ (۴) $16/4$

۱۳- اگر دامنه ارتعاشات یک منبع ارتعاشی دو برابر شود، سرعت انتشار امواج در محیط چه تغییر می‌کند؟

- (۱) تغییر نمی‌کند. (۲) نصف می‌شود. (۳) دو برابر می‌شود. (۴) چهار برابر می‌شود.

۱۴- تار مرتعشی به طول یک متر، صوتی به فرکانس ۳۰۰ هرتز تولید می‌کند. اگر نیروی کشش تار ۱۰۰ نیوتون و در طول آن ۴ گره وجود داشته باشد، جرم تار چند گرم است؟

- (۱) $1/5$ (۲) $2/5$ (۳) $3/5$ (۴) $5/5$

۱۵- امواج حاصل از یک منبع ارتعاشی در آب با سرعت 1540 متر بر ثانیه و در هوا با سرعت 350 متر بر ثانیه متشر می‌شود. اگر طول موج این امواج در آب 11 متر باشد، طول موج آنها در هوا چقدر است؟

- (۱) $4/4$ (۲) $4/4$ (۳) 11 (۴) $47/4$

۱۶- اگر نیروی کشش یک تار مرتعش را چهار برابر و طول تار را نصف کنیم فرکانس صوت اصلی آن چند برابر می‌شود؟

- (۱) $1/2$ (۲) $2/2$ (۳) $4/3$ (۴) $8/4$

۱۷- یک سر طنابی به طول 2 متر و به جرم 64 گرم به نقطه‌ای بسته شده است و سر دیگر آن با نیروی 500 نیوتون کشیده می‌شود. سرعت انتشار امواج عرضی در این طناب چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) $125/4$ (۲) $125\sqrt{5}/4$ (۳) $15/6$ (۴) $7/8$

۱- ناظری که مقابله پلکان سنگی ایستاده است کف دستهای خود را به هم می‌زند و پژوای صدای دست خود را مستقل از نظری می‌شنود. اگر سرعت صوت در هوا 7 و عرض هر پله 1 باشد، تواتر صوتی که این ناظر در اثر پژواک می‌شنود برابر است با:

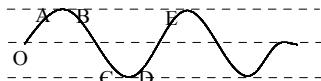
$$\frac{2/1}{7/1} \quad (4) \quad \frac{1}{7} \quad (3) \quad \frac{7}{1} \quad (2) \quad \frac{1}{7} \quad (1)$$

۲- وقتی صوت از هوا به آب منتقل می‌شود :

- (۱) طول موج ثابت می‌ماند و سرعت آن افزایش می‌یابد (۲) طول موج و سرعت آن هردو افزایش می‌یابند

- (۳) طول موج و سرعت آن هردو کاهش می‌یابند (۴) طول موج و سرعت آن افزایش می‌یابند

۳- شکل زیر انتشار امواج عرضی در طول یک طناب را موقعی نشان می‌دهد که سر طناب (نقطه O) دو ارتعاش کامل عمود بر انتشار طناب انجام داده است. کدام یک از نقاط دیگر با نقطه A هم‌فاز است؟

- C (۲) B (۱)

- E (۴) D (۳)

۴- تار مرتعشی به طول یک متر، 2 گرم جرم دارد. این تار با نیروی $N=20$ کشیده می‌شود. اگر در طول تار فقط یک شکم تولید شود، بسامد تار برابر است با :

- (۱) 200Hz (۲) 100Hz (۳) 50Hz (۴) 25Hz

۵- دو تار مرتعشی داریم که قطر اولی دو برابر قطر دومی است ولی طول، جنس و نیروی کشش هر دو یکسان است. نسبت بسامد صوت اصلی حاصل از تار اول به بسامد صوت اصلی حاصل از تار دوم برابر است با :

$$\frac{\sqrt{2}}{\frac{1}{2}} \quad (4) \quad \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{3}} \quad (3) \quad \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (2) \quad \frac{\pi}{2} \quad (1)$$

۶- دو حرکت ارتعاشی هم امتداد به معادلات $X_1 = 5\sin\omega t$ و $X_2 = 5\cos\omega t$ در یک نقطه با هم تداخل می‌کنند دوره حرکت این نقطه چند ثانیه است؟

$$\frac{\pi}{4} \quad (4) \quad \frac{\pi}{2} \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

۷- دو آونگ ساده با طول مساوی با دامنه کم در یک مکان نوسان می‌کنند در لحظه‌ای که سرعت یکی صفر است سرعت دیگری ماقریم است اختلاف فازین حرکت آنها چند رادیان است؟

$$\frac{\pi}{4} \quad (4) \quad \frac{\pi}{2} \quad (3) \quad \frac{\pi}{3} \quad (2) \quad \frac{\pi}{4} \quad (1)$$

۸- موجی در یک محیط قابل ارتعاش به وجود می‌آوریم. اگر شدت منع ارتعاش دو برابر شود سرعت انتشار موج چه تغییری می‌کند؟

- (۱) تغییر نمی‌کند (۲) چهار برابر می‌شود (۳) دو برابر می‌شود (۴) نصف می‌شود

- ۲۷- تواتر صوت اصلی یک تار مرتعش با نیروی F برابر f است. سیم را می‌کشیم تا طوایش 4 برابر شود تواتر اصلی آن با همان نیرو چند برابر f است؟

۱) $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴)

-۲۸- حرکت ارتعاشی $y = a \sin 100\pi t$ با سرعت 200 متر بر ثانیه در یک محیط مستمر می‌شود. طول موج بر حسب مترا کدام است؟

۱) 10 (۱) 20 (۲) 40 (۳) 80 (۴)

-۲۹- روی یک طناب دو نقطه به فاصله 12 سانتیمتر مشخص شده است. در حالی که یک سر طناب در حال ارتعاش است، دو نقطه یاد شده در فاز مخالفند، فرکانس ارتعاش را زیاد می‌کنیم، تا دو نقطه هم فاز شوند. فرکانس نسبت به حالت قبل چند برابر شده است؟

۱) $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳)

-۳۰- موج مطابق شکل در یک طناب که انتهایش به دیوار بسته شده تولید شده است. کدام گزینه موج برگشتی از دیوار را نشان می‌دهد؟

۱) (۱) (۲) (۳) (۴)

-۳۱- جرم واحد طول در یک سیم که میان دو نقطه بسته شده است یکنواخت نبوده بلکه $\mu_B > \mu_A$ است. یک طرف سیم به ارتعاش درآمده و نوسان به سر دیگر متقل می‌شود. طول موج در حوالی نقطه A را λ_A و در حوالی نقطه B را λ_B نامیم. کدام گزینه درست است؟

۱) $\lambda_B > \lambda_A$ (۱) $\lambda_B < \lambda_A$ (۳) $\lambda_B = \lambda_A$ (۲) $\lambda_B < \lambda_A$ (۴)

-۳۲- کدام گزینه نشان دهنده امواج قابل انتشار در مایعات است؟

۱) پیچشی (۱) طولی (۲) عرضی (۳) هر سه موج (۴)

-۳۳- دو آونگ ساده A و B را باهم با دامنه کم به نوسان درمی‌آوریم. پس از گذشت 2 دقیقه و 24 ثانیه آونگ B نوسان کامل از آونگ A جلو می‌افتد. اگر زمان نوسان کامل آونگ A برابر $1/8$ ثانیه باشد، پریود آونگ B چند ثانیه است؟

۱) $1/2$ (۱) $1/4$ (۲) $1/6$ (۳) 2 (۴)

-۳۴- بسامد صوت سوم تاری با نیروی کشش F برابر 450 HZ است. ارتفاع صوت اصلی آن با نیروی F چند هرتز است؟

۱) 150 (۱) 450 (۲) 300 (۳) 600 (۴)

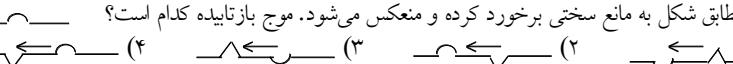
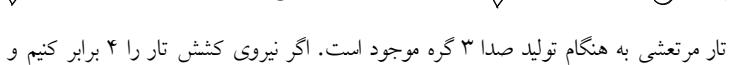
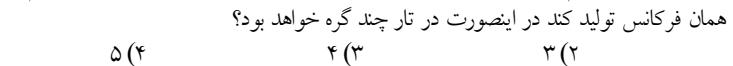
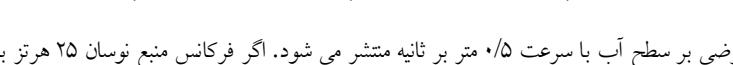
- ۱۸- اگر طول و نیروی کشش تار مربعی هر یک نصف شود، فرکانس صوت اصلی آن چند برابر می شود؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴)

۱۹- یک منبع ارتعاشی امواجی با طول موج λ در محیط منتشر می کند. اختلاف فاز منبع با نقطه‌ای که به فاصله d از آن قرار دارد برابر است با:

(۱) $\pi \frac{d}{\lambda}$ (۲) $\pi \frac{\lambda}{d}$ (۳) $2\pi \frac{\lambda}{d}$ (۴) $2\pi \frac{d}{\lambda}$

۲۰- موجی مطابق شکل به مانع سختی برخورد کرده و معکس می شود. موج بازتابیده کدام است؟

(۱) (۲) (۳) (۴)

۲۱- در طول تار مربعی به هنگام تولید صدا ۳ گره موجود است. اگر نیروی کشش تار را ۴ برابر کنیم و باز هم تار، صوتی با همان فرکانس تولید کند در اینصورت در تار چند گره خواهد بود؟

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۲۲- امواج عرضی بر سطح آب با سرعت $5/0$ متر بر ثانیه منتشر می شود. اگر فرکانس منبع نوسان 25 هرتز باشد، فاصله یک برآمدگی از فرورفتگی مجاورش چند سانتی متر است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۵

۲۳- دو طناب از یک ماده که شعاع سطح مقطع یکی 3 برابر دیگری است در یک نقطه به هم گره خورده‌اند و طناب مركب را میان دو نقطه بسته‌ایم. نوساناتی با طول موج $45 \text{ cm} = \lambda$ در طناب نازک ایجاد می کنیم. طول موج ایجاد شده در طناب کلفت چند سانتی متر است؟

(۱) ۱۵ (۲) ۱۳۵ (۳) ۴۰۵ (۴)

۲۴- تواتر اصلی یک تار مربعی f است. اگر نیروی کشش سیم 2 برابر شود، فرکانس دومین هماهنگ آن چند f است؟

(۱) $\frac{1}{(2\sqrt{2})}$ (۲) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$

۲۵- یک طناب سنجین از سقف آویخته است. محل آویز را در راستای افقی به نوسان می آوریم و ارتعاش در طول طناب ایجاد می شود. طول موج در قسمت پایینی طناب نسبت به نقاط نزدیک به محل آویز چگونه است؟

(۱) مساوی (۲) بزرگتر (۳) کوچکتر (۴) هر سه حالت ممکن است اتفاق بیفتد.

۲۶- تاری هماهنگ اول خود را تولید می کند. اگر نیروی کشش تار 2 برابر شود، فاصله دو گره متالی هماهنگ اول در این حالت نسبت به حالت اول چند برابر خواهد شد؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۳) $\sqrt{2}$ (۴) $\frac{1}{\sqrt{2}}$

- ۴۴- طول یکی از سیمهای یک ساز موسیقی ۴۵ سانتیمتر است و روی تواتر ۵۰۰ هرتز کوک شده است طول موج هماهنگ سوم این نت در سیم چند سانتیمتر است؟
- (۱) ۲۰ (۲) ۲۰ (۳) ۶۰ (۴) ۲۲
- ۴۵- وقتی نور تکرنگی از هوا وارد یک منشور می‌شود طول موج نور و سرعت انتشار آن به ترتیب چه تغییری می‌کند؟
- (۱) اولی افزایش و دومی کاهش می‌یابد (۲) اولی ثابت می‌ماند و دومی کاهش می‌یابد
 (۳) اولی کاهش می‌یابد و دومی ثابت می‌ماند (۴) هر دو کاهش می‌یابند
- ۴۶- معادله ارتعاش نقاط M و N از یک محیط قابل ارتعاشی که از یک منبع موج دریافت می‌کنند به ترتیب
- $$y_M = r \sin(\omega t + \frac{\pi}{4})$$
- $$y_N = r \sin(\omega t + \frac{3\pi}{4})$$
- چند سانتیمتر است؟
- (۱) ۴۰ (۲) ۲۰ (۳) ۲۰ (۴) ۱۰
- ۴۷- اختلاف فاز دو نقطه در محیط انتشار یک موج با فرکانس ۵۰ Hz برابر $\frac{3\pi}{4}$ است. اگر سرعت انتشار موج ۸ متر بر ثانیه
- باشد حداقل فاصله بین دو نقطه چند سانتی متر است؟
- (۱) ۰/۶ (۲) ۶ (۳) ۶۰ (۴) ۶۰۰
- ۴۸- معادله یک منبع ارتعاشی به صورت $y = a \sin(120\pi t + \frac{\pi}{4})$ می‌باشد. اگر سرعت انتشار موج در این
- منبع $\frac{\pi}{4}$ است. سرعت انتشار چند متر بر ثانیه است؟
- (۱) ۳۰ (۲) ۶۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۲۴۰
- ۴۹- نیروی کشش تاری ۴ برابر و طول آن نصف می‌شود. در این حالت فرکانس تار و سرعت صوت آن در هوا چند برابر می‌شود؟
- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۸ (۵) ۱
- ۵۰- در یک محیط قابل ارتعاش نزدیکترین فاصله بین دو نقطه (در راستای انتشار) با اختلاف فاز $\frac{\pi}{5}$ برابر ۴ سانتیمتر است.
- طول موج ارتعاشات چند سانتیمتر است؟
- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۴۰
- ۵۱- در امواج ساکن زمان لازم برای انتشار موج از یک گره تا نزدیکترین شکم چند برابر پریود است؟
- (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{1}$
- ۵۲- تار مرتعشی بطول یک متر و به جرم ۵ گرم با نیروی ۵ نیوتون کشیده شده است. سرعت انتشار ارتعاشات عرضی در این تار چند متر بر ثانیه است؟
- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵/۱ (۳) ۱۰۰ (۴) ۳۱۵

- ۳۵- یک سر طنایی (نقطه A) مطابق شکل به پایه‌ای سسته شده و سر دیگر آن (نقطه B) با حرکت نوسانی ساده‌ای به ارتعاش درمی‌آید و امواج ایستاده در طول طناب تشکیل می‌شود. در طول طناب ۴ گره تشکیل شده و فاصله نقطه B از گره مجاور آن ۴ سانتی‌متر می‌شود. طول طناب چند سانتی‌متر است؟
- B A
- (۱) ۱۶ (۲) ۲۰ (۳) ۲۸ (۴) ۲۰
- ۳۶- موج ایجاد شده در تار و موج صوتی حاصل از آن در هوا به ترتیب از چه نوع هستند؟
- (۱) طولی - عرضی (۲) طولی - عرضی (۳) عرضی - طولی (۴) عرضی - طولی
- ۳۷- نیروی کشش تاری را دو برابر و طول آن را نصف کرده‌ایم. سرعت انتشار موج در آن چند برابر می‌شود؟
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{1}{\sqrt{2}}$
- ۳۸- دو حرکت نوسانی هم امتداد و هم پریود اولی با دامنه 4 cm و دومی با دامنه 6 cm با اختلاف فاز π به یک نقطه از محیط ارتعاش می‌رسند. دامنه حرکت ارتعاشی ترکیب این دو حرکت در این نقطه چند سانتی‌متر است؟
- (۱) ۱۰ (۲) ۷/۲۰ (۳) ۴/۴۶ (۴) ۱۰
- ۳۹- موج صوتی از یک محیط وارد محیط دیگری شده که سرعت انتشارش در آنجا نسبت به محیط اول زیادتر است. در این صورت کدام مطلب در مورد آن موج صوتی درست است؟
- (۱) طول موج آن ثابت می‌ماند. (۲) طول موج آن کوتاه می‌شود.
 (۳) فرکانس آن زیاد می‌شود. (۴) فرکانس آن ثابت می‌ماند.
- ۴۰- معادله ارتعاشی یک نقطه از محیط انتشار به صورت $y = 20 \sin(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{6})$ می‌باشد. اگر سرعت انتشار موج در این محیط 5 m/s باشد. طول موج چند متر است؟
- (۱) ۱۰ (۲) ۲۱/۴ (۳) ۶۲/۸ (۴) ۱۰
- ۴۱- اگر طول تار مرتعشی را دو برابر و نیروی کشش آن را نیز دو برابر کنیم، تواتر صوت اصلی چند برابر می‌شود؟
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- ۴۲- نسبت فرکانس اشعه گاما با طول موج 10^{-10} m آنگستروم به فرکانس نور زرد با طول موج 10^{-6} m میکرون برابر است با :
- (۱) ۶۰ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{6} \times 10^5$ (۴) 6×10^5
- ۴۳- دو موج هم امتداد به معادلات $y_1 = 2 \cos(\omega t - \frac{\pi}{3})$ و $y_2 = a \sin(\omega t + o)$ با هم ترکیب شده‌اند اگر معادله موج پرآیند بصورت $y = \text{Cos wt}$ باشد a و o کدامند؟
- (۱) $\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{3}$ (۲) $\frac{\pi}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{\pi}{6}, \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴) $\frac{\pi}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}$

۶۲- تاری به طول ۱ را که m گرم جرم دارد و با نیروی F بین دو نقطه کشیده شده است، را مرتعش می‌کنیم. اگر تار دیگری به طول $\frac{5}{4}$ و جرم $\frac{8}{5}m$ را با همان نیروی کشش مرتعش کنیم، سرعت انتشار امواج عرضی در آن چند برابر سیم اول است؟

$$\begin{array}{lll} \frac{4}{5}(4) & \frac{5}{4}(3) & \frac{25}{16}(2) \\ & & 1(1) \end{array}$$

۶۳- سرعت انتشار موجی $\frac{m}{s}$ و فرکانس آن 50 Hz است. حداقل فاصله دو نقطه که در راستای انتشار موج قرار دارند و با یکدیگر هم‌فازند، چند سانتی‌متر است؟

$$200(4) \quad 150(3) \quad 80(2) \quad 40(1)$$

۶۴- معادله حرکت ارتعاشی یک نقطه از محیط قابل ارتعاشی که به فاصله X از مبدأ ارتعاش واقع شده است، به صورت $y = 0.05\sin(\pi(2t - 0.02X))$ است. طول موج این ارتعاش چند متر است؟

$$\frac{4\pi}{\pi}(4) \quad \frac{10}{\pi}(3) \quad 20(2) \quad 4(1)$$

۶۵- در یک موج بسامد زاویه‌ای 80 rad/s و سرعت انتشار 20 m/s است. عدد موج چند rad/m است؟

$$10(4) \quad 8(3) \quad 4(2) \quad 2(1)$$

۶۶- یکای عدد موج در SI کدام است؟

$$(1) \text{ متر} \quad (2) \text{ هertz} \quad (3) \text{ رادیان بر متر} \quad (4) \text{ رادیان بر ثانیه}$$

۶۷- اگر موجی از محیطی وارد محیطی شود که سرعت انتشار در آنجا بیشتر باشد بسامد آن..... و طول موج آن.....

$$(1) \text{ کاهش یافته - نیز کاهش می‌باید} \quad (2) \text{ ثابت می‌ماند} \\ (3) \text{ افزایش یافته - نیز افزایش می‌باید}$$

۶۸- اگر معادله انتشار حرکات موجی در یک محیط به صورت $U_y = U_0 \sin(\omega t - kx)$ باشد، (سیستم SI) طول موج در آن محیط چند متر است؟

$$50(4) \quad 25(3) \quad 2(2) \quad 1(1)$$

۶۹- دو چشم‌های هم‌دوره، امواجی هم‌دامنه و هم‌راستارا در یک محیط متشابه می‌کنند. در نقاطی، دو موج اثر هم را کاملاً خنثی می‌کنند که:

- (1) فاصله‌شان از دو چشم‌های نور یکسان باشد.
- (2) فاصله‌شان از هر چشم، بزرگتر از فاصله بین دو چشم‌های باشد.
- (3) اختلاف فاصله‌شان از دو چشم مضرب زوجی از $\frac{\lambda}{2}$ باشد.
- (4) اختلاف فاصله‌شان از دو چشم مضرب فردی از $\frac{\lambda}{2}$ باشد.

۷۰- برای نور تکرینگی ضرب شکست شیشه $\frac{3}{2}$ و ضرب شکست آب $\frac{4}{3}$ است. نسبت فرکانس این نور در شیشه به فرکانس آن در آب کدام است؟

$$2(4) \quad \frac{9}{8}(3) \quad 1(2) \quad \frac{8}{9}(1)$$

۷۱- معادله موجی (در سیستم SI) در یک محیط $y = \sin(100\pi t - 20x)$ است. سرعت انتشار این موج چند متر بر ثانیه است؟

$$2000(4) \quad 0.2(3) \quad 60(2) \quad 5(1)$$

۷۲- امواج حاصل از ارتعاشات ذرهای که معادله آن در SI، $y = 0.05 \sin(80\pi t)$ است با سرعت 20 m/s در راستای مستقیم متشابه شود. فاصله دو نقطه متوالی در فاز متقابل چند سانتی‌متر است؟

$$50(4) \quad 25(3) \quad 20(2) \quad 10(1)$$

۷۳- سیمی به طول ۱ متر و به جرم ۴ گرم که با نیروی کشش 90 نیوتون بین دو نقطه کشیده شده است مرتعش می‌شود. سرعت انتشار امواج عرضی در طول این سیم چند متر بر ثانیه است؟

$$\frac{3}{5}\sqrt{10}(4) \quad \frac{3}{4}\sqrt{30}(3) \quad 150(2) \quad 360(1)$$

۷۴- یک منبع موج امواجی با فرکانس 10 هertz ایجاد می‌کند که با سرعت 50 m/s بر ثانیه در یک محیط متشابه شود. فاصله نزدیک‌ترین نقطه‌ای که با منبع موج در فاز متقابل است چند سانتی‌متر است؟

$$1/25(4) \quad 2/25(3) \quad 5(2) \quad 5/7(1)$$

۷۵- در امواج ساکن، فاصله سومین، شکم تا مانع سخت برابر است با:

$$\frac{1}{2}(4) \quad \frac{1}{9}(3) \quad 2(2) \quad 9(1)$$

۷۶- در امواج ساکن، فاصله سومین، شکم تا مانع سخت برابر است با:

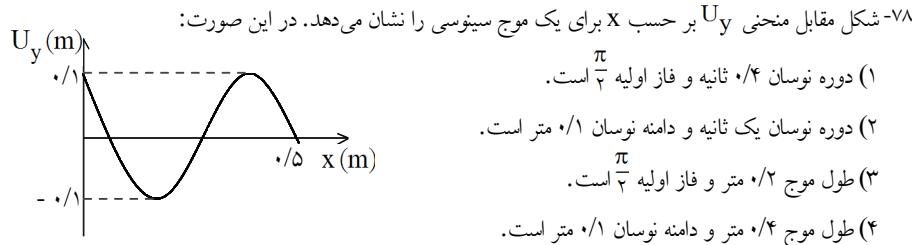
$$\frac{5}{2}(4) \quad \frac{3}{2}(3) \quad \frac{5}{4}(2) \quad \frac{3}{4}(1)$$

۷۷- موجی فاصله بین دو نقطه از محیط انتشار را در مدت زمانی برابر با $\frac{1}{3}$ زمان تناوب طی می‌کند. اختلاف فاز بین این دو نقطه برابر است با:

$$\frac{2\pi}{3}(4) \quad \frac{4\pi}{3}(3) \quad \frac{\pi}{2}(2) \quad \frac{\pi}{3}(1)$$

۷۸- تواتر صوت اصلی و جرم دو تار مرتعش باهم برابرند. اگر طول و نیروی کشش دو تار را به ترتیب با (F, L) و (F', L') نشان دهیم. کدام گزینه درست است؟

$$\frac{F'}{F} = \frac{L}{L'}(4) \quad \frac{F'}{F} = \left(\frac{L'}{L}\right)^2(3) \quad \frac{F'}{F} = \frac{L'}{L}(2) \quad \left(\frac{F'}{F}\right)^2 = \frac{L}{L'}(1)$$

۷۸- شکل مقابل منحنی U_y بر حسب x برای یک موج سینوسی را نشان می‌دهد. در این صورت:

$$u = 2 \times 10^{-2} \sin(2\pi \left(100t - \frac{x}{0.5}\right)) \text{ (در SI)}$$

- (۱) دوره نوسان $\frac{1}{4}$ ثانیه و فاز اولیه $\frac{\pi}{2}$ است.
- (۲) دوره نوسان یک ثانیه و دامنه نوسان $1/0$ متر است.
- (۳) طول موج $1/0$ متر و فاز اولیه $\frac{\pi}{2}$ است.
- (۴) طول موج $1/4$ متر و دامنه نوسان $1/0$ متر است.

۷۹- کمترین فاصله بین دو نقطه از محیط انتشار موج که با هم اختلاف فاز $\frac{\pi}{3}$ دارند برابر 25cm است. اگر سرعت انتشار

موج 300m/s باشد، دوره نوسانات این موج چند ثانیه است؟

$$6 \times 10^{-3} \quad 5 \times 10^{-2} \quad 5 \times 10^{-3} \quad 6 \times 10^{-2}$$

۸۰- معادله مکان موجی در یک محیط (در SI) به صورت $y = A \sin(200t)$ می‌باشد. اگر معادله نوسان نقطه M که به فاصله x از مبدأ قرار دارد به صورت $y_M = A \sin(200t - 2\pi x)$ باشد، سرعت انتشار موج چند مترباله است؟

$$15 \quad 10 \quad 5 \quad 1$$

۸۱- تغییر فاز یک نقطه‌ی معین از محیط انتشار موج، در مدت $\frac{1}{4}$ دوره چند رادیان است؟

$$\pi \quad \frac{\pi}{2} \quad \frac{\pi}{4} \quad \frac{\pi}{8}$$

۸۲- یک منبع ارتعاش امواجی با بسامد 1000Hz و طول موج 1000m می‌کند. چند ثانیه طول می‌کشد تا این امواج مسافت 150 متر را طی کند؟

$$5 \quad 2 \quad 0.5 \quad 0.2$$

۸۳- طول موج نوری با بسامد 10^{14}Hz در خلاء چند میکرومتر است؟

$$c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$$

$$600 \quad 60 \quad 6 \quad 0.6$$

۸۴- موجی با بسامد 50Hz در محیطی منتشر می‌شود. اگر حداقل فاصله بین دو نقطه از آن محیط که با هم $\frac{\pi}{2}$ اختلاف فاز دارند 50cm باشد، سرعت انتشار موج چند متر بر ثانیه است؟

$$300 \quad 250 \quad 200 \quad 150$$

۸۵- موجی فاصله‌ی بین دو نقطه از محیط انتشار را در مدت زمانی برابر با $\frac{1}{5}$ دوره طی می‌کند اختلاف فاز بین این دو نقطه چند رادیان است؟

$$\frac{2\pi}{5} \quad \frac{2\pi}{3} \quad \frac{\pi}{5} \quad \frac{\pi}{3}$$

۷۰- اگر موجی در یک محیط به صورت $u = 2 \times 10^{-2} \sin(2\pi \left(100t - \frac{x}{0.5}\right))$ (در SI) منتشر شود، سرعت انتشار موج در آن محیط چند متر بر ثانیه است؟

$$100 \quad 75 \quad 50 \quad 25$$

۷۱- اگر در یک محیط انتشار موج، معادله ارتعاشی نقطه‌ای به فاصله d از منع ارتعاش در SI بصورت $y = 0.04 \sin(\omega t - \frac{12\pi d}{v})$ باشد، (سرعت انتشار = v) دوره نوسان آن منبع چند ثانیه است؟

$$\pi \quad \frac{1}{\pi} \quad 6 \quad \frac{1}{6}$$

۷۲- سرعت انتشار ارتعاشاتی که معادله آن در SI به صورت $y = 0.02 \sin(50\pi t - \pi x)$ است چند متر بر ثانیه است؟

$$1 \quad 5 \quad 25 \quad 50$$

۷۳- اگر نور تک رنگی از آب وارد ہوا شود، بسامد، ارزی و طول موج وابسته به آن به ترتیب چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) افزایش - افزایش - کاهش
- (۲) ثابت - ثابت - افزایش
- (۳) کاهش - افزایش - افزایش
- (۴) کاهش - ثابت - کاهش

۷۴-تابع یک موج در دو نقطه A و B به صورت $U_B = a \sin(100\pi t - \frac{\pi}{8})$ و $U_A = a \sin(100\pi t - \frac{\pi}{4})$

است. اگر کمترین طول AB برابر 5 سانتی‌متر باشد، سرعت انتشار موج در محیط چند m/s است؟

$$80 \quad 40 \quad 20 \quad 10$$

۷۵- سرعت انتشار موج در یک طناب کشیده 200m/s است. موجی با بسامد 400Hz در آن منتشر شده و در انتهای آن بازتاب می‌کند. فاصله یک گره از شکم پهلوی چند سانتی‌متر است؟

$$100 \quad 50 \quad 25 \quad 12.5$$

۷۶- روی یک طناب امواج ساکن تشکیل شده است. کدام گزینه درباره نوسان نقطه معینی از طناب درست است؟

- (۱) بسامدش متغیر است.
- (۲) فازش ثابت است.
- (۳) دامنه‌اش ثابت است.

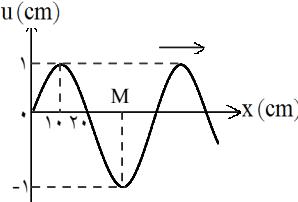
۷۷- تابع موج در نقطه‌های A و B از یک محیط عبارتست از: $y_B = A \sin(20\pi t - \frac{\pi}{3})$ و $y_A = A \sin(20\pi t - \frac{\pi}{6})$

اگر سرعت انتشار موج در محیط مذبور 6 متر بر ثانیه باشد، فاصله نقطه B از نقطه A چند سانتی‌متر است؟

$$200 \quad 10 \quad 5 \quad 1$$

صفرا

۹۳- شکل موجی در لحظه $t = 0$ مطابق شکل است. موج با سرعت $\frac{m}{s} = 4$ در حال انتشار در سوی محور X است. سرعت

نقطه‌ی M از این محیط در لحظه $t = 10/25$ ثانیه چند $\frac{cm}{s}$ است؟

- (۱) $+10\pi$ (۲) -10π (۳) $+20\pi$ (۴) -20π

۹۴- معادله‌ی ارتعاشی یک چشمی موج در SI به صورت $u = 2 \times 10^{-2} \sin(40\pi t + \frac{\pi}{6})$ است. این موج در محیط یک بعدی (راستای X) منتشر می‌شود. اگر این موج در خلاف جهت محور X با سرعت $12 m/s$ انتشار یابد، معادله‌ی حرکت نوسانی نقطه‌ی M از این محیط که به فاصله‌ی ۲۵ cm از چشمی موج قرار دارد کدام است؟

$$u_m = -2 \times 10^{-2} \sin(40\pi t + \frac{2\pi}{3}) \quad (۱)$$

$$u_m = -2 \times 10^{-2} \sin(40\pi t + \frac{7\pi}{6}) \quad (۲)$$

$$u_m = -2 \times 10^{-2} \sin(40\pi t + \frac{5\pi}{6}) \quad (۳)$$

۹۵- دو موج با معادله‌های $u_1 = 0.04 \sin[2\pi(5x + 50t)]$ و $u_2 = 0.04 \sin[2\pi(5x - 50t)]$ در SI روى ریسمانی حرکت می‌کنند. فاصله‌ی بین دوگره‌ی متواالی چند سانتی‌متر است؟

- (۱) 10 (۲) 20 (۳) $\frac{1}{\pi}$ (۴) 5

۹۶- در سیم یکنواختی که بین دو نقطه‌ی ثابت، با نیروی معنی کشیده شده موج ایستاده ایجاد می‌کنیم. اگر همان سیم را دولای کیم و تحت همان نیروی کشش قبلی بین دو نقطه‌ی ثابت دیگر قرار دهیم، بسامد موج ایستاده اصلی حاصل چند برابر خواهد شد؟

- (۱) 2 (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\sqrt{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

۹۷- منبع موجی در هر ثانیه ۲۰ نوسان کامل انجام می‌دهد و امواج حاصل با سرعت ثابت در یک محیط منتشر می‌شوند. اگر عدد موج برابر 40π رادیان بر متر باشد، سرعت انتشار این موج چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 1 (۲) 2 (۳) 10 (۴) 20

۹۸- منبع تولید موج با معادله $y = 0.04 \sin 10\pi t$ (در SI) نوسان می‌کند و موج حاصل با سرعت $\frac{m}{s} = ۱$ در محیط منتشر

می‌شود. نقطه‌ای از محیط که در فاصله‌ی ۱۰ سانتی‌متری از منبع قرار دارد در لحظه‌ای $t = \frac{1}{20}s$ در چند سانتی‌متری از وضع تعادل خود قرار دارد؟

- (۱) صفر (۲) 1 (۳) 4 (۴) $2\sqrt{3}$

۸۶- اختلاف فاز نوسانی بین موج فرودی و باز تاییده در انتهای بسته و باز (به ترتیب از راست به چپ) برابر کدام‌اند؟

- (۱) π و π (۲) صفر و صفر (۳) صفر و π (۴) π و صفر

۸۷- سرعت انتشار موج در طول یک تار که جرم هر متر آن ۵ گرم است و تحت تأثیر نیروی کشش 200 نیوتون می‌باشد چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 20 (۲) 40 (۳) 100 (۴) 200

۸۸- موجی در محیطی یک بعدی با سرعت $\frac{1}{2} m/s$ در حرکت است. اختلاف فاز دو نقطه از محیط که به فاصله‌ی ۲ متر از یکدیگرند در لحظه $t = ۱$ برابر $\frac{\pi}{3}$ است. طول موج این موج چند متر و اختلاف فاز این دو نقطه در لحظه‌ی $t = ۳$ چند رادیان است؟

- (۱) 12 و $\frac{\pi}{3}$ (۲) 12 و $\frac{15}{\pi}$ (۳) 6 و $\frac{\pi}{3}$ (۴) $\frac{11\pi}{6}$

۸۹- موجی که معادله‌ی آن در SI به صورت $u_y = A \sin(\omega t - 5\pi x)$ است. فاصله‌ی 20 سانتی‌متر را در 0.02 ثانیه می‌پیماید. این موج در هر دقیقه چند نوسان انجام می‌دهد؟

- (۱) 600 (۲) 900 (۳) 1200 (۴) 1500

۹۰- امواج حاصل از یک منبع ارتعاشی که بسامد آن 20 هرتز است با سرعت $\frac{m}{s} = ۴$ در یک بعد منتشر می‌شود. نزدیکترین

- فاصله‌ی بین دو نقطه که در فاز متقابل‌اند (با هم اختلاف فاز π دارند) چند متر است؟
- (۱) $0/1$ (۲) $0/2$ (۳) $1/25$ (۴) $2/5$

۹۱- تابعی موجی در SI به صورت $y = 0.003 \sin(100\pi t - 4\pi x)$ است. سرعت انتشار این موج چند متر بر ثانیه و در چه جهتی است؟

- (۱) 25 ، در جهت محور X (۲) 40 ، در خلاف جهت محور X (۳) 40 در جهت محور X

۹۲- در شکل مقابل که موج ایستاده را در طناب نشان می‌دهد، نقطه‌ی M در SI با معادله $y = 0.01 \sin(60\pi t + \frac{\pi}{6})$ نوسان می‌کند. اگر سرعت انتشار موج در این طناب $\frac{m}{s} = ۱۲$ باشد، فاصله‌ی نقطه‌ی M تا انتهای طناب چند متر است؟

- (۱) $1/50$ (۲) $0/30$ (۳) $0/60$ (۴) $1/15$

۱۰۶- موج رادیویی با بسامد 300 MHz در فضا پخش می‌شود. طول موج آن چند متر است؟

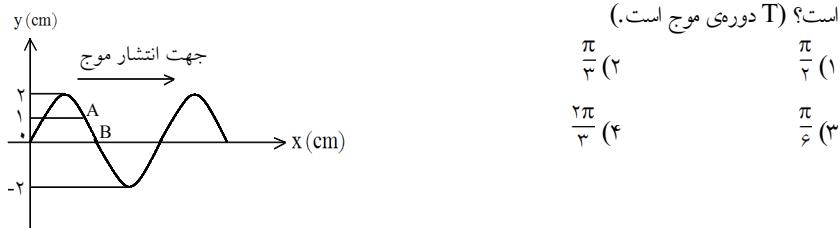
$$C = \lambda \times v \Rightarrow \lambda = \frac{C}{v} = \frac{3 \times 10^8 \text{ m/s}}{300 \text{ MHz}} = 10^{-7} \text{ m}$$

(۱) 100 (۲) 300 (۳) 100 (۴) 300

۱۰۷- موج عرضی با بسامد $2/5 \text{ Hz}$ در سطح آب تولید شده و با سرعت 5 m/s منتشر می‌شود. فاصلهٔ بین دو قلهٔ متوازی موج چند سانتی‌متر است؟

(۱) 10 (۲) 20 (۳) 40 (۴) 60

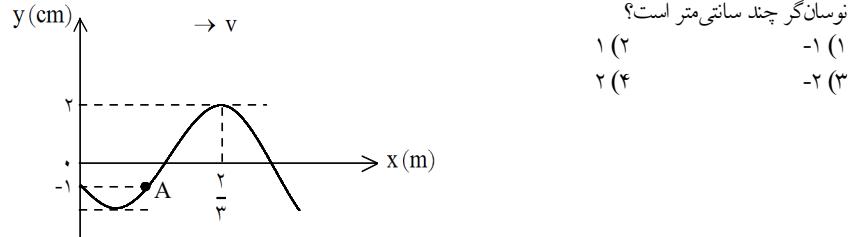
۱۰۸- نقش موجی در لحظهٔ $t = 0$ مطابق شکل است. اختلاف فاز بین دو نقطهٔ A و B در لحظهٔ $t = t$ چند رادیان است؟

۱۰۹- در طابی که ابتدای آن ثابت و انتهای آن آزاد است موج ایستاده تشکیل شده است. اگر فاصلهٔ دو گرهٔ متوازی در آن 10 cm و طول طاب 45 cm باشد، تعداد گره‌ها و شمارهٔ هماهنگ به ترتیب کدام است؟

(۱) $5, 3$ (۲) $5, 5$ (۳) $7, 4$ (۴) $9, 5$

۱۱۰- نقش موجی در لحظهٔ $t = 0$ مطابق شکل است. اگر سرعت انتشار موج 10 m/s باشد، در لحظهٔ $t = t$ مکان نوسان‌گر چند سانتی‌متر است؟

۱۱۱- معادله‌ی یک منبع ارتعاشی در SI به صورت $y = 0.01 \sin(12\pi t + \frac{\pi}{3})$ است و نقطه‌ای که در فاصلهٔ 25

سانتی‌متری مبدأ قرار دارد با مبدأ $\frac{\pi}{4}$ اختلاف فاز دارد. سرعت انتشار موج حداقل چند متر بر ثانیه است؟

(۱) 4 (۲) 6 (۳) 10 (۴) 12

۱۱۲- تار مرتعشی با بسامد 400 Hz ارتعاش می‌کند و در طول آن 5 g به وجود می‌آید. اگر طول تار 40 cm باشد سرعت انتشار موج در تار چند $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ است؟ (دو انتهای تار ثابت است)

(۱) 40 (۲) 80 (۳) 120 (۴) 160

۱۱۳- طول موج نور نارنجی در هوا $6 \times 10^{-7} \text{ m}$ است. بسامد این نور در آب چند هرتز است؟ (صریب شکست آب $\frac{4}{3}$ و $V = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$ در هوا)

(۱) 375×10^{14} (۲) 5×10^{14} (۳) 6×10^{14} (۴) 8×10^{-7}

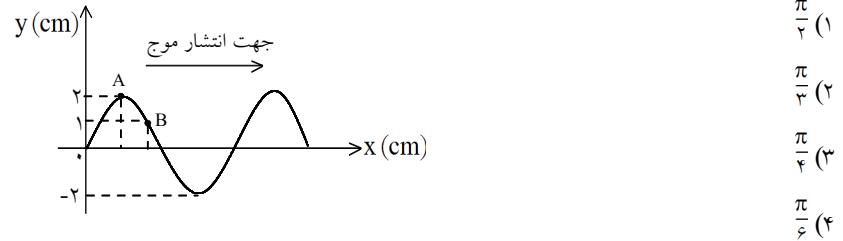
۱۱۴- موجی در یک طاب متشمر می‌شود و پس از بازتاب از انتهای ثابت طاب تشکیل موج ایستاده می‌دهد. اگر عدد موج $n = 1, 2, \dots$ رادیان بر متر باشد، گره‌ها در چند متری از انتهای ثابت تشکیل می‌شوند؟

(۱) $0.05 n$ (۲) $0.05 n + 1$ (۳) $0.05 n - 1$ (۴) $0.05 n + 0.05$

۱۱۵- معادله‌ی موجی در SI به صورت $u_y = 0.02 \sin(500t - 50\pi x)$ است. این موج..... است و با سرعت ..... متر بر ثانیه منتشر می‌شود.

(۱) عرضی، $\frac{\pi}{10}$ (۲) طولی، $\frac{1}{\pi}$ (۳) عرضی، $\frac{1}{10}$ (۴) طولی، $\frac{\pi}{10}$

۱۱۶- شکل مقابله انتشار موج را در یک طاب نشان می‌دهد. اختلاف فاز دو نقطهٔ A و B چند رادیان است؟

۱۱۷- سیمی با چگالی $\frac{g}{\text{cm}^3}$ و سطح مقطع یک میلی‌متر مربع بین دو نقطهٔ با نیروی 80 N بینوند کشیده شده است. سرعت انتشار موج عرضی در این سیم چند متر بر ثانیه است؟

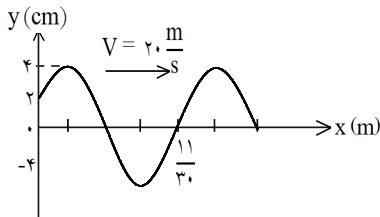
(۱) 100 (۲) 200 (۳) 300 (۴) 400

۱۱۸- موجی در یک محیط در حال انتشار است و معادله‌ی مکان نقطهٔ A به صورت $y_A = 5 \sin(4\pi t - \frac{\pi}{6})$ است.

۱۱۹- که در آن u بر حسب سانتی‌متر و t بر حسب ثانیه است. اگر در یک لحظه‌ی معین مکان نقطهٔ A برابر $+3 \text{ cm}$ باشد، اندازه‌ی مکان همان نقطه $125/\sqrt{2}$ ثانیه بعد، چند سانتی‌متر می‌شود؟

(۱) $4\sqrt{2}$ (۲) $3\sqrt{2}$ (۳) 5 (۴) $2\sqrt{2}$

۱۱۹- شکل مقابله نقش موج عرضی را در یک طناب در لحظه $t = 0$ نشان می‌دهد که در جهت محور X در حال انتشار است. تابع موج در SI کدام است؟

$$u_y = 0.04 \sin(50\pi t + \frac{5}{2}\pi x) \quad (1)$$

$$u_y = 0.04 \sin(100\pi t + \frac{5\pi}{6} - 5\pi x) \quad (2)$$

$$u_y = 0.04 \sin(100\pi t + \frac{\pi}{6} - 5\pi x) \quad (3)$$

$$u_y = 0.04 \sin(50\pi t + \frac{5\pi}{6} - \frac{5}{2}\pi x) \quad (4)$$

۱۲۰- قطر مقطع یک سیم مرتعش یک میلی‌متر، چگالی آن $\frac{gr}{cm^3}$ و طول آن 80 cm است. اگر یک موج عرضی در مدت

0.02 ثانیه طول سیم را طی کند، نیروی کشش سیم چند نیوتون است؟ ($\pi = 3$)

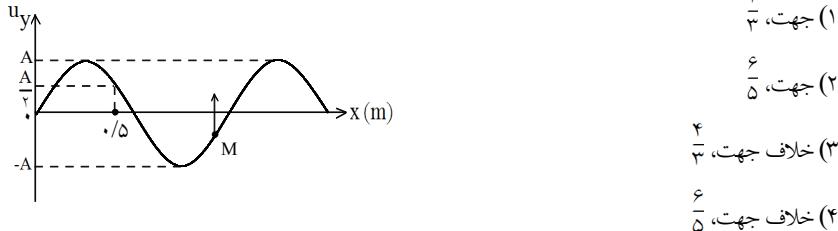
$$16/2 \quad 12/4 \quad 9/6 \quad 4/8 \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۲۱- تابع موج عرضی که در یک بعد متشر می‌شود، در SI به صورت $u_y = 0.02 \sin(10\pi t - 4\pi x)$ است. سرعت

ذره‌ای از محیط انتشار که در مکان $x = 50\text{ cm}$ قرار دارد، در لحظه $t = 1$ چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

$$10\sqrt{3}\pi \quad 0/1\pi \quad 10\pi \quad 0/1\sqrt{3}\pi \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۲۲- شکل رویه‌رو، نقش موجی را در یک لحظه نمایش می‌دهد. اگر در این لحظه نقطه M از محیط، در حال بالا رفتن باشد، موج در ..... محور X متشر می‌شود و طول موج آن ..... متر است.

۱۲۳- تابع موجی در SI به صورت $u_y = 0.01 \sin(10\pi t - 40\pi x)$ است. این موج در مدت چند ثانیه در مسیر مستقیم

به اندازه $12/5$ سانتی‌متر منتقل می‌شود؟

$$2/4 \quad 1/5 \quad 1/2 \quad 0/5 \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۱۲- معادله حرکت نوسانی چشمی موجی در SI به صورت $y = A \sin(\omega t + \varphi_0)$ است. اگر این نوسان‌ها در یک

محیط با سرعت $\frac{m}{s}$ انتشار یابد و طول موج برابر $8/0$ متر باشد، چند رادیان بر ثانیه است؟

$$200\pi \quad 100\pi \quad 50\pi \quad 25\pi \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۱۳- طول تار مرتعشی یک متر و جرم آن 10 گرم است. اگر تار با نیروی کشش 100 نیوتون بین دو نقطه بسته شود، بسامد

$$200 \quad 100 \quad 50 \quad 35 \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۱۴- چشمی موجی با معادله $x = A \sin \omega t$ نوسان می‌کند و موج حاصل در یک بعد متشر می‌شود. اگر طول موج

برابر 2 متر باشد، معادله نوسانی نقطه‌ای که در فاصله x از انتهای متری چشمی قرار دارد، به صورت $x = A \sin(\omega t - \theta)$ است. چند رادیان است؟

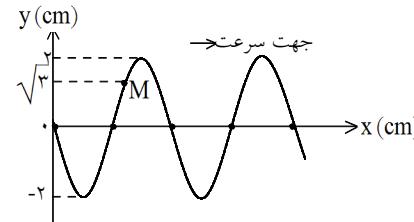
$$\frac{4\pi}{9} \quad \frac{2\pi}{5} \quad \frac{\pi}{6} \quad \frac{\pi}{4} \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۱۵- تابع موجی به صورت $U_x = A \sin(\omega t - ky)$ است. این موج ..... است و در جهت محور ..... در حال انتشار است.

$$(1) \text{ طولی} - x \quad (2) \text{عرضی} - y \quad (3) \text{عرضی} - x \quad (4) \text{طولی} - y$$

۱۱۶- شکل مقابله نقش موجی به بسامد Hz را در لحظه $t = 0$ نشان می‌دهد. بزرگی شتاب متوسط ذره‌ی M در بازه‌ی

$$\frac{1}{24} \text{ ثانیه} \quad (1) \quad \frac{1}{24} \text{ ثانیه} \quad (2) \quad \frac{1}{19} \text{ ثانیه} \quad (3) \quad \frac{1}{19} \text{ ثانیه} \quad (4)$$

۱۱۷- مساحت مقطع یک سیم 10^{-6} مترمربع است و چگالی آن $\frac{gr}{cm^3}$ است. اگر این سیم با نیروی 4 نیوتون کشیده

شود، سرعت انتشار امواج عرضی در آن چند متر بر ثانیه است؟

$$50 \quad 250 \quad 5 \times 10^3 \quad 2 \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

۱۱۸- تاری به جرم 160 گرم و به طول 80 cm بین دو نقطه با نیروی کشش 20 نیوتون محکم بسته شده است. سرعت

انتشار امواج عرضی در این تار چند متر بر ثانیه است؟

$$100 \quad 40 \quad 20 \quad 10 \quad (1) \quad (2) \quad (3) \quad (4)$$

جواب موج - سراسری

۹- فرکانس صوت اصلی تار از رابطه $f = \frac{1}{2L} \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدست می‌آید، که در این رابطه 1 ، طول تار و F ، نیروی کشش تار

و μ جرم واحد طول تار هستند. از آنجاکه دو سیم هم جنس با قطعه مقطع برابر هستند، پس $\mu_1 = \mu_2$

$$f_1 = \frac{1}{2L_1} \sqrt{\frac{F_1}{\mu}} \quad \text{و} \quad f_2 = \frac{1}{2L_2} \sqrt{\frac{F_2}{\mu}} \quad \text{و} \quad f_1 = f_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2L_1} \sqrt{\frac{F_1}{\mu}} = \frac{1}{2L_2} \sqrt{\frac{F_2}{\mu}} \Rightarrow \frac{1}{L_1} \sqrt{F_1} = \frac{1}{L_2} \sqrt{F_2} \Rightarrow \sqrt{\frac{F_1}{F_2}} = \frac{L_1}{L_2} = \left(\frac{l_1}{l_2}\right)^2$$

بنابراین گزینه 3 صحیح است.

۱۰- سرعت انتشار ارتعاشات عرض در تار از رابطه $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدست می‌آید. که μ جرم واحد طول تار است پس:

$$v = \sqrt{\frac{F}{M}} = \sqrt{\frac{FL}{M}} = \sqrt{\frac{FL}{\rho v}} = \sqrt{\frac{FL}{\rho \cdot A \cdot L}}$$

$$A = \pi R^2 = \pi \left(\frac{d}{2}\right)^2 = \frac{\pi d^2}{4} \quad \text{(سطح مقطع سیم و چگالی سیم است.)}$$

$$V = \sqrt{\frac{F}{\rho \cdot \frac{\pi d^2}{4}}} = \sqrt{\frac{4F}{\pi \rho d^2}} = \frac{2}{d} \sqrt{\frac{F}{\pi \rho}} \quad \text{(شعاع مقطع سیم و } d \text{ قطر آن است.)}$$

پس سرعت انتشار ارتعاشات عرضی در تار مرتعش با قطر مقطع تار نسبت عکس دارد و گزینه 1 جواب صحیح است.

۱۱- فاصله دو نقطه متواالی که در فاز متقابله برابر $\frac{\lambda}{2}$ است.

$$V = \lambda f \Rightarrow \frac{\lambda}{2} = \lambda \times 2t \Rightarrow \lambda = \frac{1}{t} \Rightarrow \frac{\lambda}{2} = \frac{1}{2t} \text{ m}$$

پس گزینه 1 جواب صحیح است.

۱- فرض کنیم شخص کف دست خود را به هم می‌زند و در مدت t_A موج صوت حاصل از t_B موج صوت حاصل از بر هم

زدن کف دستها به لبه B خورده و به گوش شنونده می‌رسد. بنابراین پریود اثر پژواک، $t_B - t_A$ خواهد بود. پس:

$$t_B - t_A = \frac{\lambda}{v} \times 2 \Rightarrow f = \frac{V}{2L}$$

بنابراین گزینه 1 پاسخ صحیح است.

۲- سرعت صوت در مایعات از سرعت صوت در گازها بیشتر است، بنابراین وقتی صوت از هوا وارد آب می‌شود سرعت افزایش می‌یابد. از آنجا که فرکانس (بسامد) امواج (از جمله صوت) به منبع تولید موج بستگی دارد و با تغییر محیط انتشار، تغییر نمی‌کند، با توجه به رابطه $f = \lambda v$ ، با افزایش سرعت صوت (V) و ثابت بودن فرکانس صوت (f) طول موج صوت افزایش می‌یابد. پس گزینه 2 صحیح است.

۳- نقاط هم فاز، نقاطی هستند که در يك وضع ارتعاشی بوده و به اندازه λ (طول موج) با هم فاصله داشته باشند و یا به عبارت دیگر نقاط هم فاز، دارای جایجاگایی های یکسان هستند. پس نقطه E با A هم فاز است و گزینه 4 صحیح است.

۴- از آنجا که در طول تار یک شکم ایجاد شده است ($K = 1$) (بنابراین تار، صوت اصلی را تولید می‌کند):

$$f = \frac{1}{2L} \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{20}{0.002}} = 50 \text{ Hz}$$

بنابراین گزینه 2 صحیح است.

۵- تواتر (ارتفاع) صوت اصلی تار با قطر تار نسبت معکوس دارد :

بنابراین گزینه 3 صحیح می‌باشد.

۶- با توجه به اصل بر هم نهی موجها داریم:

$$X = X_1 + X_2 = 5 \sin \pi t + 5 \cos \pi t = 5 [\sin \pi t + \cos \pi t]$$

$$\Rightarrow X = 5\sqrt{2} \sin \left(\pi t + \frac{\pi}{4}\right) \Rightarrow W = \pi \Rightarrow \frac{\pi}{T} = \pi \Rightarrow T = 2s$$

بنابراین گزینه 2 صحیح است.

۷- در حرکت نوسانی ساده سرعت در بعد ماکریم برابر صفر و در بعد صفر (وضع تعادل) مقدار ماکریم دارد. لذا وقتی یکی از دو آونگ در بعد ماکریم است دیگری در بعد صفر است. بنابراین اختلاف فاز آنها برابر $\frac{\pi}{2}$ می‌باشد و گزینه 3 جواب صحیح است.

۸- سرعت انتشار موج به خصوصیات محیط انتشار بستگی دارد و به ویژگی‌های منبع موج بستگی ندارد. پس با تغییر شدت ارتعاشات منبع سرعت انتشار موج تغییر نمی‌کند و گزینه 1 جواب صحیح است.

۱۷- سرعت انتشار ارتعاش در یک طناب از رابطه $V = \sqrt{\frac{FL}{M}}$ بسته می‌آید که F نیروی کشش طناب، M جرم طناب و L طول طناب است:

$$V = \sqrt{\frac{(500 \times 2)}{0.064}} = 125 \text{ m/s}$$

گزینه ۴ صحیح است.

۱۸- فرکانس صوت اصلی از رابطه $f = \frac{k}{2L} \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بسته می‌آید که در آن k تعداد شکمها، L طول تار، F نیروی

کشش تار و μ جرم یک متر تار است. بنابراین :

$$\frac{(f)}{f} = \frac{L}{L'} \sqrt{\frac{F}{F'}} = \frac{L}{(\frac{1}{2}L)} \sqrt{\frac{\frac{F}{2}}{\frac{F}{F}}} \Rightarrow \frac{(f)}{f} = \sqrt{\frac{1}{2}}$$

گزینه ۲ صحیح است.

۱۹- اگر فرض کنیم منع ارتعاشی دارای معادله $y = r \sin \omega t$ است، حرکت ارتعاشی نقطه M که به فاصله d از منع قرار دارد پس از گذشت زمان $\frac{d}{v}$ شروع می‌شود. یعنی حرکت ارتعاشی نقطه M در لحظه t برابر حرکت

ارتعاشی منع در لحظه t_m ثانیه قبل (یعنی $t_m - t$) است.

(منع را به ۰ نشان داده ایم) $y_m = y(t - t_m)$

$$y_m = r \sin [\omega(t - t_m)] = r \sin [\omega t - \omega t_m] = r \sin \left[\omega t - \frac{\omega d}{v} \right] \quad (\text{I})$$

$$\left. \begin{array}{l} \omega = \frac{2\pi}{T} \\ \lambda = vT \Rightarrow v = \frac{\lambda}{T} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\omega}{v} = \frac{\left(\frac{2\pi}{T} \right)}{\left(\frac{\lambda}{T} \right)} \Rightarrow \frac{\omega}{v} = \frac{2\pi}{\lambda} \quad (\text{II})$$

$$(\text{I}), (\text{II}) \Rightarrow y_m = r \sin \left(\omega t - \frac{2\pi d}{\lambda} \right)$$

بنابراین نقطه M به اندازه $\frac{2\pi d}{\lambda}$ با منع ارتعاشی اختلاف فاز دارد و گزینه ۴ صحیح است.

۲۰- می‌دانیم اگر موج به یک مانع سخت برخورد کند و بازتابیده شود، موج بازتابیده شده با موج اصلی π رادیان اختلاف فاز دارد و شکل آن بصورت وارونه است. همچنین می‌دانیم که قسمتی از موج که زودتر بوجود آمده باشد، زودتر هم در موقع برخورد با مانع منعکس می‌شود و شکل شماره ۱ چنین است و گزینه ۱ صحیح است.

۱۲- سرعت انتشار امواج عرضی در سیم از رابطه $V = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بسته می‌آید که F نیروی کشش سیم و μ جرم واحد طول سیم است و برابر با $\frac{M}{L}$ می‌باشد.

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{\sqrt{\frac{F_2}{\mu_2}}}{\sqrt{\frac{F_1}{\mu_1}}} = \sqrt{\frac{F_2 \mu_1}{F_1 \mu_2}} = \sqrt{\frac{F_2 L_2 M_1}{F_1 L_1 M_2}} = \sqrt{\frac{4F_2 \times 2L_2 M_1}{F_1 L_1 \times 2}} = \sqrt{16} = 4$$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۱۳- دامنه موج از ویژگی‌های منع موج است و سرعت انتشار موج در یک محیط به دامنه موج که از ویژگی‌های منع موج است بستگی ندارد. بنابراین با تغییر دامنه ارتعاشات سرعت انتشار آن تغییر نمی‌کند و گزینه ۱ جواب صحیح است.

۱۴- فرکانس صوت تار مرتعش از رابطه $f = \frac{k}{2L} \sqrt{\frac{FL}{M}}$ بسته می‌آید که k تعداد شکمها، F نیروی کشش تار،

M جرم تار و L طول تار است. تعداد شکمها یکی کمتر از تعداد گره‌ها است پس:

$$3 = \frac{3}{(2 \times 1)} \sqrt{\frac{100 \times 1}{M}} \Rightarrow M = 2/5 \times 10^{-3} \text{ Kg} \Rightarrow M = 2/5 \text{ gr}$$

گزینه ۲ جواب صحیح است.

۱۵- می‌دانیم رابطه فرکانس (بسامد) با سرعت و طول موج بصورت $f = \frac{v}{\lambda}$ بیان می‌شود که در آن λ طول موج، f فرکانس و v سرعت انتشار موج است. چون فرکانس امواج از خصوصیات منع موج است و به محیط انتشار بستگی ندارد. داریم:

$$\frac{v_1}{\lambda_1} = \frac{v_2}{\lambda_2} \Rightarrow \frac{1540}{11} = \frac{350}{\lambda_2} \Rightarrow \lambda_2 = 2/5 \text{ m}$$

که نتیجه می‌شود:

بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

۱۶- فرکانس صوت اصلی تار مرتعش با طول آن نسبت معکوس و با جذر نیروی کشش نسبت مستقیم دارد یعنی

$$\frac{f}{f'} = \frac{f}{f} \sqrt{\frac{F}{F'}} \Rightarrow \frac{f}{f'} = \frac{1}{\frac{1}{2}} \sqrt{\frac{F}{4F}} \Rightarrow f' = 4f$$

$$f = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{F}{\mu}}, \text{ پس:}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۲۴- فرکانس هماهنگ k ام یک تار مربعی کشش F و جرم M و طول L است از رابطه $f_k = \frac{k}{2L} \sqrt{\frac{FL}{M}}$ بدلست می آید.

$$\frac{f_1}{f} = \frac{\left(\frac{1}{2L} \sqrt{\frac{FL}{M}}\right)}{\left(\frac{1}{2L} \sqrt{\frac{FL}{M}}\right)} \Rightarrow \frac{f_1}{f} = \sqrt{2} \Rightarrow f_1 = \sqrt{2} f$$

پس گزینه ۲ صحیح است.

-۲۵- چون طناب سنگین است بنابراین کشش طناب در تمام نقاط آن یکسان نیست. در هر نقطه کشش طناب برابر وزن قسمت پایین طناب است لذا کشش در نقاط نزدیک به آویز بزرگتر است. سرعت انتشار امواج عرضی در طناب از رابطه $V = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدلست می آید. بنابراین با افزایش F سرعت انتشار امواج افزایش می یابد و با توجه به رابطه

$\lambda = \frac{V}{f}$ با زیاد شدن V مقدار λ زیاد می شود. لذا طول موج در نقاط نزدیک به آویز بیشتر است و گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۲۶- وقتی تاری هماهنگ اول خود را تولید می کند فاصله دو گره متواالی برابر طول تار است. اگر نیروی کشش تار را دو برابر کنیم باز هم در اثر تولید هماهنگ اول وضعیت فوق پیش می آید. یعنی باز هم فاصله دو گره متواالی برابر طول تار است. بنابراین نسبت فاصله دو گره متواالی در دو حالت یک است و گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۲۷- وقتی سیم بطرور یکنواخت کشیده شود نازک می شود و طولش زیاد می شود در حالیکه به همان نسبت سطح مقطعی کم می شود. اگر طول سیم ۴ برابر شود سطح مقطعی $\frac{1}{4}$ می شود بنابراین قطرش $\frac{1}{2}$ برابر می شود. چون نیروی کشش تار تغییر نکرده است و در هر دو حالت صوت اصلی را ایجاد می کند پس داریم:

$$\frac{f'}{f} = \frac{D \times L}{D' \times L'} = \frac{DL}{\frac{1}{4} D \times 4L} \Rightarrow \frac{f'}{f} = \frac{1}{2}$$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

$$y = a \sin 100\pi t \Rightarrow \omega = 100\pi \quad \omega = 2\pi f \Rightarrow f = 50 \text{ Hz}$$

$$v = \lambda \cdot f \Rightarrow 200 = 50\lambda \Rightarrow \lambda = 4 \text{ m}$$

گزینه ۳ صحیح است.

-۲۱- فرکانس k ام تارهای مربعی از رابطه $f = \frac{k}{2L} \sqrt{\frac{FL}{M}}$ بدلست می آید که k تعداد شکمها، L طول تار و F نیروی

کشش تار و M جرم تار است. برای یک تار به ازای کشش های مختلف داریم:

$$\frac{(f')}{f} = \frac{k'}{k} \sqrt{\frac{F'}{F}}$$

$$\left. \begin{array}{l} F' = 4F \\ f' = f \\ k = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow 1 = \frac{k'}{2} \sqrt{\frac{4F}{F}} \Rightarrow k' = 1$$

بنابراین تعداد شکمها ۱ عدد است و چون تعداد گره ها یکی بیشتر از تعداد شکمها است پس ۲ گره تشکیل شده است و گزینه ۱ صحیح است.

-۲۲- فاصله میان یک برآمدگی و فرورفتگی مجاورش نصف طول موج است.

$$v = \lambda f \Rightarrow 0.05 = 25\lambda \Rightarrow \lambda = 0.02 \Rightarrow \frac{\lambda}{2} = 0.01 = 1 \text{ cm}$$

گزینه ۱ صحیح است.

-۲۳- سرعت انتشار امواج عرضی در یک طناب به کشش F و طول L و جرم M از رابطه زیر بدلست می آید:

$$v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}, \mu = \frac{M}{L} = \frac{\rho v'}{L} = \frac{(\rho \pi R') L}{L} = \rho \pi R'$$

$$\Rightarrow v = \sqrt{\frac{F}{\rho \pi R'}} \Rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \frac{\sqrt{\frac{F}{(\rho \pi R_1')}}}{\sqrt{\frac{F}{(\rho \pi R_2')}}} = \frac{R_2}{R_1} = 3$$

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{(\lambda_1 f_1)}{(\lambda_2 f_2)} = \frac{(\lambda_1 f)}{(\lambda_2 f)} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} \Rightarrow 3 = \frac{45}{\lambda_2} \Rightarrow \lambda_2 = \frac{45}{3} = 15 \text{ cm}$$

لذا گزینه ۲ صحیح است.

$$f_1 = \frac{f_0}{3} = \frac{450}{3} = 150 \text{ Hz}$$

-۳۴- ارتفاع صوت اصلی تار با نیروی کشش F برابر است با:

$$\frac{f_1'}{f_1} = \frac{\sqrt{\frac{F}{\mu}}}{\sqrt{\frac{F}{\mu}}} = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = 2 \Rightarrow f_1' = 2f_1 = 2 \times 150 = 300 \text{ Hz}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۳۵- در نقطه B شکم ایجاد می‌شود و چون فاصله هر شکم از گره برابر $\frac{\lambda}{4}$ است پس داریم:

$$\frac{\lambda}{4} = 4 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = 16 \text{ cm}$$

$$1 = 3 \frac{\lambda}{2} + \frac{\lambda}{4} = \frac{7\lambda}{4} = 7 \times \frac{16}{4} = 28 \text{ cm}$$

با توجه به شکل طول طناب برابر است با:

گزینه ۴ جواب صحیح است.

-۳۶- موج ایجاد شده در تارها معمولاً عرضی و امواج صوتی در هوا به صورت طولی متشر می‌شوند. لذا گزینه ۴ صحیح است.

-۳۷- سرعت انتشار امواج عرضی در تارها از رابطه $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدست می‌آید که F نیروی کشش تار و μ جرم واحد

طول تار است. اگر طول تار نصف شود، جرم واحد طول آن تغییر نمی‌کند. پس داریم: $F = F'$ و $\mu = \mu'$:

$$v' = \sqrt{\frac{F'}{\mu'}} = \sqrt{\frac{2F}{\mu}} = \sqrt{2} v$$

گزینه ۲ صحیح است.

$$y_1 = 4 \sin(\omega t + \phi + \pi)$$

$$y_2 = 6 \sin(\omega t + \phi)$$

-۳۸

$$y = y_1 + y_2 = 4 \sin(\omega t + \phi + \pi) + 6 \sin(\omega t + \phi) = 6 \sin(\omega t + \phi) - 4 \sin(\omega t + \phi)$$

$$y = 2 \times \sin(\omega t + \phi)$$

بنابراین دامنه حرکت موج برآیند ۲ می‌باشد و گزینه ۱ جواب صحیح است.

-۳۹- فرکانس (بسامد) موج از ویژگیهای منبع موج است نه از ویژگیهای محیط انتشار موج. بنابراین با تغییر کردن محیط انتشار موج، فرکانس آن ثابت می‌ماند. همچنین طبق رابطه $f = \frac{V}{\lambda}$ با افزایش سرعت موج، طول موج افزایش می‌باید و گزینه ۴ جواب صحیح است.

-۴۰- دو نقطه که در فاز متقابلند فاصله‌شان از هم مضرب فردی از $\frac{\lambda}{2}$ است یعنی:

دو نقطه که هم فاز هستند فاصله‌شان از هم مضرب صحیح λ می‌باشد یعنی: از طرفی داریم:

$$\frac{f_1}{f_1} = \frac{\frac{V}{\lambda_2}}{\frac{V}{\lambda_1}} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\frac{24}{12}}{\frac{12}{k}} = \frac{12}{k}$$

$$\text{بر حسب اینکه } k \text{ برابر } 1, 2 \text{ یا } 3 \text{ باشد, } \frac{f_1}{f_1} \text{ برابر } 2, 3 \text{ یا } 4 \text{ می‌شود. پس گزینه ۴ جواب صحیح است.}$$

-۴۱- چون قسمتی که برآمدگی بیشتری دارد هنگام رفت جلوتر است باید هنگام برگشت نیز جلوتر باشد. از طرفی موج برگشته از مانع سخت دارای ۱۸۰ درجه اختلاف فاز با موج اولیه است (یعنی کاملاً وارونه می‌شود). موج گزینه شماره ۴ هر دو ویژگی فوق را دارد پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

-۴۲- سرعت انتشار امواج در یک سیم از رابطه $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدست می‌آید که در آن F نیروی کشش سیم و μ جرم واحد طول سیم است. از طرفی رابطه سرعت انتشار امواج با طول آنها و فرکانس بصورت $v = \lambda \cdot f$ می‌باشد. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} v_A &= \sqrt{\frac{F}{\mu_A}} \Rightarrow \lambda_A \cdot f = \sqrt{\frac{F}{\mu_A}} \\ v_B &= \sqrt{\frac{F}{\mu_B}} \Rightarrow \lambda_B \cdot f = \sqrt{\frac{F}{\mu_B}} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \lambda_B = \sqrt{\frac{\mu_B}{\mu_A}} \quad \left. \begin{aligned} \mu_B &< \mu_A \end{aligned} \right\} \Rightarrow \lambda_A < \lambda_B$$

گزینه ۱ صحیح است.

-۴۳- امواج قابل انتشار در مایعات امواج طولی هستند لذا گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۴۴- تعداد نوسانهای آونگ A از زمان کل و زمان نوسان آن بدست می‌آید:

$$n_A = \frac{2 \times 60 + 24}{1/8} = \frac{144}{1/8} = 80$$

$$n_B = n_A + 10 = 80 + 10 = 90$$

$$T_B = \frac{144}{n_B} = \frac{144}{90} = 1.6 \text{ s}$$

زمان نوسان آونگ B

بنابراین گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۴۶ اختلاف فاز بین دو نقطه از یک محیط قابل ارتعاش که از یک منبع موج دریافت می‌کند برابر $\frac{2\pi X}{\lambda}$ است که X اختلاف فاصله دو نقطه از منبع است.

$$\frac{2\pi X}{\lambda} = \varphi_2 - \varphi_1 \Rightarrow \frac{2\pi X}{\lambda} = \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} \Rightarrow X = 10 \text{ cm}$$

پس گزینه ۴ صحیح است.

توجه: نقاط دیگری از این محیط وجود دارند که همین اختلاف فاز بین آنها وجود دارد و فاصله آنها از هم $10 + k\lambda$ (که $k = 1, 2, \dots$) می‌باشد. لذا ۱۰ سانتی‌متر کمترین فاصله است.

-۴۷ اگر X حداقل فاصله دو نقطه باشد که از یک منبع موج دریافت می‌کند و اختلاف فاز این دو نقطه $\varphi_2 - \varphi_1$ باشد

$$\varphi_2 - \varphi_1 = \frac{2\pi X}{\lambda} \Rightarrow \frac{3\pi}{4} = \frac{2\pi X}{\lambda} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{2Xf}{V} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{(2X \times 50)}{8} \Rightarrow X = 0.6 \text{ m} = 6 \text{ cm}$$

داریم:

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۴۸ اختلاف فاز بین دو نقطه از یک محیط قابل ارتعاش از رابطه $\Delta\varphi = \frac{2\pi X}{\lambda}$ بدست می‌آید. بنابراین داریم:

$$\frac{\pi}{4} = \frac{(2\pi \times 0.25)}{\lambda} \Rightarrow \lambda = 2 \text{ m}$$

$$\omega = 120\pi \Rightarrow 2\pi v = 120\pi \Rightarrow v = 60 \text{ Hz}$$

$$V = \lambda v = 2 \times 60 = 120 \text{ m/s}$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

-۴۹ فرکانس تار با جذر نیروی کشش متناسب و با طول تار نسبت معکوس دارد. پس:

$$f = \frac{l}{l'} \sqrt{\frac{F}{F'}} = \frac{1}{1} \sqrt{\frac{F}{4F}} \Rightarrow f = \frac{1}{2} \Rightarrow f' = 4$$

سرعت صوت تار در هوا به ویژگی‌های منع صوت بستگی ندارد. لذا سرعت صوت تار در هوا تغییر نکرده است. بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

-۵۰ اگر X فاصله بین دو نقطه باشد که از یک منبع موج دریافت می‌کند اختلاف فاز بین این دو نقطه از رابطه $\frac{\pi}{5} = \frac{2\pi X}{\lambda}$ بدست می‌آید بنابراین:

پس گزینه ۴ صحیح است.

-۴۰ معادله ارتعاشی در هر نقطه بصورت $y = r \sin(\omega t + \varphi)$ نوشته می‌شود بنابراین:

$$y = 20 \sin\left(4t + \frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow \omega = 4 \Rightarrow 2\pi f = 4 \Rightarrow f = \frac{1}{\pi} \text{ (1/s)}$$

$$V = \lambda f \Rightarrow 20 = \lambda \times \frac{1}{\pi} \Rightarrow \lambda = 20\pi = 31.4 \text{ m}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۴۱ فرکانس (سامد، تواتر) صوت اصلی تار با طول تار نسبت معکوس و با جذر نیروی کشش نسبت مستقیم دارد یعنی:

$$\frac{f'}{f} = \frac{1}{l} \sqrt{\frac{F'}{F}} \Rightarrow \frac{f'}{f} = \frac{1}{\sqrt{l}} \sqrt{\frac{2F}{F}} \Rightarrow f' = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{l}} f$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

-۴۲ C را سرعت انتشار امواج الکترومغناطیس در خلا فرض کنیم، داریم :

$$\left. \begin{aligned} f_\gamma &= \frac{c}{\lambda_\gamma} \\ f_y &= \frac{c}{\lambda_y} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{f_\gamma}{f_y} = \frac{\lambda_y}{\lambda_\gamma} = \frac{6000}{0.01} = 6 \times 10^5$$

بنابراین گزینه ۴ جواب صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} y_1 &= 2 \cos\left(\omega t - \frac{\pi}{3}\right) = 2 \cos\omega t \cos\frac{\pi}{3} + 2 \sin\omega t \sin\frac{\pi}{3} \\ y_2 &= a \sin(\omega t + O) = a \sin\omega t \cos O + a \cos\omega t \sin O \end{aligned} \right\} \Rightarrow y_1 + y_2 = y \Rightarrow$$

$$\cos\omega t \left(2 \cos\frac{\pi}{3} + a \cos O \right) + \sin\omega t \left(2 \sin\frac{\pi}{3} + a \sin O \right) = \cos\omega t$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 2 \cos\frac{\pi}{3} + a \cos O = 1 \\ 2 \sin\frac{\pi}{3} + a \sin O = 1 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} a = \sqrt{r} \\ O = \pi \end{array} \right.$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

-۴۴ طول تار مربع مضرب درستی از $\frac{\lambda}{2}$ است. و این مضرب تعداد هماهنگی‌های صوت اصلی تار را نشان می‌دهد. یعنی:

$$L = k \frac{\lambda}{2} \Rightarrow 45 = 2 \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \lambda = 30 \text{ cm}$$

پس گزینه ۲ صحیح است.

-۴۵ وقتی نور وارد محیط غلظت‌تر می‌شود سرعت آن کاهش می‌یابد. منشور از هوا غلظت‌تر است لذا وقتی نور از هوا وارد منشور می‌شود سرعت آن کاهش می‌یابد. از طرفی طبق رابطه $V = \lambda f$ و با توجه به ثابت بودن فرکانس نور (که از خصوصیات منع نور است نه محیط انتشار نور) با کاهش سرعت طول موج نیز کاهش می‌یابد و گزینه ۴ صحیح است.

۵۶- اگر سیمی بطول l و جرم m با نیروی F کشیده شود سرعت امواج عرضی آن از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$V = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$$

که در آن l جرم واحد طول است یعنی $\frac{m}{l}$.

$$\left. \begin{array}{l} \mu = \frac{m}{l} \Rightarrow \mu = 4 \times \frac{l}{1} \\ V = \sqrt{\frac{F}{\mu}} \end{array} \right\} \Rightarrow V = \sqrt{\frac{90}{4 \times 10^{-3}}} = \frac{3}{2} \times 10^2 = 150 \text{ m/s}$$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۵۷- نقاطی با منبع در فاز متقابل هستند که اختلاف فاز آنها با منبع مضرب فردی از π باشد. ($\dots, \pi, 3\pi, 5\pi, 7\pi$) و می‌دانیم اختلاف فاز بین نقطه‌ای به فاصله X از منبع از رابطه $\frac{\omega X}{V} = \frac{\phi}{\lambda}$ بدست می‌آید. پس برای اینکه X

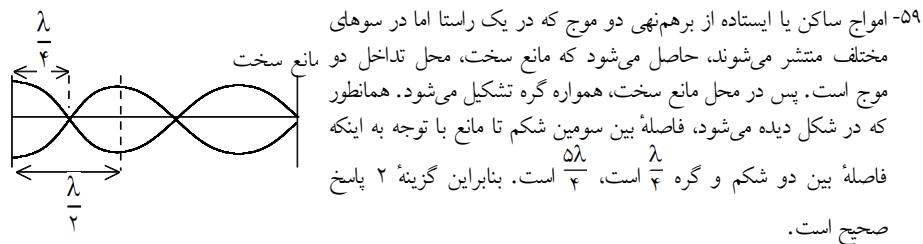
کمترین مقدار باشد، ϕ (اختلاف فاز) را کمترین مقدار خود یعنی π قرار می‌دهیم:

$$\left. \begin{array}{l} \pi = \frac{\omega X}{V} \\ \omega = 2\pi f = 20\pi \end{array} \right\} \Rightarrow \pi = \frac{20\pi X}{0.5} \Rightarrow X = \frac{1}{40} \text{ m} = 2.5 \text{ cm}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۵۸- طول تار که سه برابر می‌شود جرم آن‌هم سه برابر می‌شود پس جرم واحد و طول تار تغییری نمی‌کند و چون F هم ثابت است طبق رابطه $V = \sqrt{\frac{F}{M}}$ سرعت موج ثابت می‌ماند. اما وقتی طول تار سه برابر می‌شود طول موج

فرکانس اصلی که دو برابر طول تار است نیز سه برابر می‌شود. پس از رابطه $f = \frac{V}{\lambda}$ می‌توان گفت که فرکانس $\frac{1}{3}$ می‌شود. پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۵۱- فاصله گره از نزدیک‌ترین شکم $\frac{\lambda}{4}$ است. سرعت انتشار موج در یک محیط مقدار ثابتی است لذا داریم:

$$x = v \cdot t \Rightarrow \frac{\lambda}{4} = v \cdot t$$

$$v = \lambda f = \frac{\lambda}{T} \Rightarrow \frac{\lambda}{4} = \frac{\lambda}{T} \cdot t \Rightarrow t = \frac{T}{4}$$

از طرفی داریم:

پس گزینه ۲ صحیح است.

۵۲- سرعت انتشار ارتعاشات عرضی در تار از رابطه $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ بدست می‌آید که در آن F نیروی کشش تار و m جرم واحد طول آن است، پس $\frac{m}{L} = \mu$ است. بنابراین:

$$v = \sqrt{\frac{FL}{m}} = \sqrt{\frac{50 \times 1}{0.005}} \Rightarrow v = 100 \text{ m/s}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۳- فرکانس نور و قطبی از محیطی به محیط دیگر وارد می‌شود تغییر نمی‌کند بلکه این سرعت و طول موج آن است که تغییر می‌کنند. در واقع فرکانس هر موج الکترومغناطیسی (از جمله نور) از خصوصیات منبع تولید موج است و با تغییر محیط انتشار موج تغییر نمی‌کند. ولی سرعت حرکت موج و در نتیجه طول موج ($V = \lambda f$) از خصوصیات محیط انتشار بوده و با تغییر محیط انتشار تغییر می‌کنند. بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

۵۴- در حالت کلی تابع موج بصورت $y = A \sin(\omega t - kx)$ نوشته می‌شود که در آن k همان عدد موج و ω سرعت زاویه‌ای است. پس با مقایسه با معادله موج مورد سوال، داریم:

$$k = \frac{2\pi}{\lambda} = 20 \Rightarrow \lambda = \frac{2\pi}{20} = \frac{\pi}{10} \text{ m}$$

$$v = \lambda f \Rightarrow v = \frac{\pi}{10} \times \frac{50}{\pi} = 5 \text{ m/s}$$

پس گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۵- طبق معادله موج داده شده، $\omega = 80\pi$ است، پس:

$$v = \lambda f \Rightarrow 20 = \lambda \times 40 \Rightarrow \lambda = \frac{1}{2} = 0.5 \text{ m}$$

$$\frac{\lambda}{2} = \frac{0.5}{2} = 0.25 \text{ m} \Rightarrow \frac{\lambda}{2} = 25 \text{ cm}$$

و فاصله بین دو نقطه متوالی در فاز متقابل $\frac{\lambda}{2}$ است، پس:

پس گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

-۶۴- اگر منبع موج در مکان $x = 0$ دارای حرکت نوسانی ساده به معادله $U_y = A_y \sin(\omega t)$ باشد، حرکت نوسانی نقطه‌ای از محیط که در مکان x_1 قرار دارد به صورت $U_y = A_y \sin(\omega t - kx_1)$ خواهد بود که در آن عدد موج است و داریم، $k = \frac{2\pi}{\lambda}$ پس:

$$y = 0.02 \sin(2\pi t - 0.5\pi x) \Rightarrow k = 0.5\pi \Rightarrow \frac{2\pi}{\lambda} = 0.5\pi \Rightarrow \lambda = 4 \text{ m}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} \omega = \frac{2\pi}{T} \\ k = \frac{2\pi}{\lambda} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\omega}{k} = \frac{\lambda}{T} = V \Rightarrow k = \frac{\omega}{V} \Rightarrow k = \frac{80}{4} = 4 \text{ rad/m}$$

-۶۵

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

-۶۶- عدد موج (k) برابر تغییر فاز به ازای جابجایی یک متر در جهت پیش روی موج است. و می‌دانیم: $k = \frac{2\pi}{\lambda}$ که در آن λ ، طول موج و بر حسب متر می‌باشد. بنابراین یکای عدد موج در SI، رادیان بر متر می‌باشد. بنابراین گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۶۷- بسامد موج فوق از خصوصیات منبع موج است نه محیط انتشار موج. بنابراین بسامد موج با تغییر محیط انتشار ثابت می‌ماند. از طرفی طبق رابطه $f = v/f = \lambda/v$ سرعت انتشار موج و ثابت ماندن بسامد مقدار طول موج افزایش می‌یابد و گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۶۸- معادله انتشار حرکات موجی در حالت کلی به صورت $U_x = A_x \sin(\omega t - kx)$ می‌باشد که در آن x ، A_x ، ω و $\omega = 50\pi \text{ rad/s}$ ، $k = \pi \text{ rad/s}$ ، $A_x = 0.01 \text{ m}$ به ترتیب دامنه، بسامد زاویه‌ای و عدد موج می‌باشد. پس:

$$k = \frac{2\pi}{\lambda} \Rightarrow \pi = \frac{2\pi}{\lambda} \Rightarrow \lambda = 2 \text{ m}$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

-۶۹- در نقطه M از محیط انتشار، فاز موجی که از چشممه‌های هم‌فاز، هم‌دامنه و هم‌دوره s_1 و s_2 به نقطه M می‌رسند، به ترتیب برابر خواهد بود با: $\varphi_1 = \omega t - kd_1$ و $\varphi_2 = \omega t - kd_2$

بسامد زاویه‌ای و عدد موج برای هر دو موج یکسان است.

$$\Delta\varphi = \varphi_2 - \varphi_1 = k(d_2 - d_1)$$

اگر $(d_2 - d_1)$ مضرب فردی از $\frac{\lambda}{2}$ باشد، خواهیم داشت:

$$\Delta\varphi = 2\pi(n-1)\frac{\lambda}{2} = (n-1)\pi\lambda$$

در این حالت، دو موج در فاز مخالفند و برهم نهی آنها ویرانگر است. بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

-۶۰- اگر تابع موج کلی را $y = A \sin(\omega t - kx)$ در نظر بگیریم، فاز حرکت برای نقطه‌ای در مکان x_1 برابر با $\varphi_1 = \omega t_1 + kx_1$ و فاز حرکت برای نقطه‌ای در مکان x_2 برابر با $\varphi_2 = \omega t_2 + kx_2$ است که اختلاف فاز برابر $\Delta\varphi = k\Delta x = \frac{2\pi}{\lambda}\Delta x$ خواهد شد با:

داریم :

پس :

بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} f = f' \Rightarrow \frac{v}{\lambda} = \frac{v'}{\lambda'} \\ \text{در صوت اصلی تار، طول موج} \\ \Rightarrow \lambda = 2L, \lambda' = 2L' \\ \text{دو برابر طول تار است} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{v}{L} = \frac{v'}{L'}$$

-۶۱

$$\left. \begin{array}{l} \mu = \frac{m}{L}, v = \sqrt{\frac{F}{\mu}} \Rightarrow v = \sqrt{\frac{F \cdot L}{m}} \\ \mu' = \frac{m}{L'}, v' = \sqrt{\frac{F'}{\mu'}} \Rightarrow v' = \sqrt{\frac{F' \cdot L'}{m}} \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{\frac{F \cdot L}{m}}}{L} = \frac{\sqrt{\frac{F' \cdot L'}{m}}}{L'} \Rightarrow \frac{F}{F'} = \frac{L}{L'}$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} V = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{F \cdot L}{m}} \\ V' = \sqrt{\frac{F'}{\mu'}} = \sqrt{\frac{F' \cdot L'}{m}} \end{array} \right\} \frac{V'}{V} = \sqrt{\frac{5}{2/2}} = \sqrt{\frac{10}{1/4}} = \sqrt{\frac{100}{44}} = \frac{10}{\lambda} = \frac{5}{2}$$

-۶۳- فاصله دو نقطه هم‌فار متوازی (کوچکترین فاصله بین دو نقطه هم‌فاز) را طول موج گویند:
 $\lambda = \frac{V}{f} \Rightarrow \lambda = \frac{20}{50} = 0.4 \text{ m} \Rightarrow \lambda = 40 \text{ cm}$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۷۴- با توجه به معادله موج که به صورت $u = A \sin(\omega t - \frac{\pi x}{\lambda})$ برای نقطه‌ای به فاصله x از منع موج می‌باشد می‌توان گفت که برای نقطه‌ای که با فاصله ۵ سانتی‌متر از نقطه فوق قرار دارد،تابع موج بصورت $u = A \sin(\omega t - \frac{2\pi(x+5)}{\lambda})$ می‌باشد. لذا اختلاف فاز این دو نقطه برابر است با:

$$\Delta\phi = \phi_2 - \phi_1 = \frac{2\pi(x+5)}{\lambda} - \frac{2\pi x}{\lambda} = \frac{2\pi \times 5 \times 10^{-2}}{\lambda} = \frac{10^{-1}\pi}{\lambda} = \frac{\pi}{10\lambda}$$

با توجه به موجههای داده شده، می‌توان دریافت که دو موج دارای اختلاف فاز $\frac{\pi}{8}$ هستند، پس:

$$\frac{\pi}{10\lambda} = \frac{\pi}{8} \Rightarrow \lambda = 0.8 \text{ m}$$

$$v = \lambda f = \lambda \times \frac{\omega}{2\pi} = \frac{\lambda\omega}{2\pi} \Rightarrow v = \frac{0.8 \times 100\pi}{2\pi} = 40 \text{ m/s}$$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۷۵- طول موج از رابطه $\lambda = \frac{v}{f}$ بدست می‌آید پس داریم:

$$\lambda = \frac{200}{400} = \frac{1}{2} \text{ m}$$

در طناب مرتعش فاصله هر گره از شکم مجاورش برابر $\frac{\lambda}{4}$ می‌باشد. بنابراین مقدار خواسته شده برابر است با:

$$\frac{1}{4} = \frac{1}{2} = \frac{1}{8} \text{ m} = 12.5 \text{ cm}$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۷۶- امواج ساکن امواجی را می‌گویند که دامنه نوسان نقاط مختلف در محیط انتشار موج ثابت باشد و لذا گزینه ۴ صحیح است.

۷۷- بین اختلاف فاز دو نقطه از یک موج و فاصله دو نقطه از آن رابطه $(I) \Delta\phi = \frac{2\pi\Delta x}{\lambda}$ برقرار است. از طرفی

می‌دانیم:

با جایگذاری در رابطه (I) داریم:

$$\Delta\phi = \frac{\omega x}{v} \Rightarrow \left[\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{6} \right] = \frac{20\pi \times \Delta x}{6} \Rightarrow \Delta x = \frac{1}{20} \text{ m} \Rightarrow \Delta x = 5 \text{ cm}$$

پس گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۷۰- معادله موج در نقطه‌ای به فاصله X از مبدأ بصورت $U = A \sin(\omega t - \frac{2\pi X}{\lambda})$ می‌باشد پس داریم:

$$\begin{aligned} \frac{2\pi}{\lambda} &= \frac{2\pi}{0.5} \Rightarrow \lambda = 0.5 \\ \frac{v}{f} &= \lambda \end{aligned} \Rightarrow \frac{v}{f} = 0.5$$

$$\omega = 200\pi \text{ Rad/s} \Rightarrow 2\pi f = 200\pi \Rightarrow f = 100 \text{ Hz}$$

$$\frac{v}{100} = 0.5 \Rightarrow v = 50 \text{ m/s}$$

از طرفی داریم:

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۷۱- معادله موج در نقطه‌ای به فاصله d از منع بصورت $U = A \sin(\omega t - \frac{2\pi d}{\lambda})$ می‌باشد پس داریم:

$$\frac{2\pi d}{\lambda} = \frac{12\pi d}{v} \Rightarrow v = 6\lambda \Rightarrow v = \lambda f \Rightarrow \lambda f = 6\lambda \Rightarrow f = 6 \text{ Hz} \Rightarrow T = \frac{1}{f} \Rightarrow T = \frac{1}{6} \text{ s}$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۷۲- در معادله $u = A \sin(\omega t - \frac{2\pi x}{\lambda})$ با توجه به روابط $\omega = \frac{2\pi}{T}$ و $\lambda = \frac{v}{f}$ داریم:

$$u = A \sin(\omega t - \frac{2\pi x}{VT}) = A \sin(\omega t - \frac{\omega x}{v})$$

$$\omega = 50\pi \text{ Rad/s}$$

$$\frac{\omega}{v} = \frac{50\pi}{5} = \pi \Rightarrow v = 50 \text{ m/s}$$

در معادله $y = 0.02 \sin(50\pi t - \pi x)$ داریم:

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۷۳- بسامد نور از خصوصیات منبع نور است و با تغییر محیط انتشار تغییر خواهد کرد. انرژی فوتون از رابطه $E = hf$ بدست می‌آید چون بسامد (f) ثابت مانده است لذا انرژی فوتون نیز ثابت خواهد بود. وقی نور از هوا وارد آب

$$\frac{n_2}{n_1} = \frac{v_1}{v_2}, n_2 > n_1 \Rightarrow v_2 < v_1 \Rightarrow \frac{n_2}{n_1} = \frac{v_1}{v_2}$$

می‌شود سرعت آن کاهش می‌یابد ( ) و با توجه به رابطه $v = \lambda f$ با

کاهش سرعت و ثابت ماندن بسامد مقدار طول موج افزایش می‌یابد لذا گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۸۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر اختلاف فاز دو نقطه از محیط انتشار موج باشد، این به آن معنی است که اختلاف بین فاز نوسانی این دو نقطه از محیط انتشار موج در هر لحظه به صورت $(2\pi n + \frac{\pi}{3})$ است. می‌باشد، که کمترین مقدار متصور برای اختلاف فاز نوسانی دو نقطه از محیط انتشار در این صورت $\frac{\pi}{3}$ خواهد بود.

$$\Delta\phi = K\Delta x \Rightarrow \Delta\phi_{\min} = K\Delta_{\min} \Rightarrow \frac{\pi}{3} = \frac{2\pi}{\lambda} \times 0.05 \Rightarrow \lambda = 3m$$

$$V = v\lambda = 50 \times 3 = 150 \text{ m/s}$$

$$\Delta\phi = k\Delta x = \omega\Delta t = \frac{2\pi}{T} \times \frac{T}{5} = \frac{2\pi}{5} \text{ rad}$$

-۸۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$V = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{200}{5 \times 10^{-13}}} = 200 \text{ m/s}$$

-۸۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

-۸۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\Delta\phi = K \cdot \Delta x = \frac{2\pi}{\lambda} \Delta x \Rightarrow \frac{\pi}{3} = \frac{2\pi}{\lambda} \times 2 \Rightarrow \lambda = 12m$$

-۸۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\Delta x = Vt \rightarrow 0.2 = V \times 0.02 \rightarrow V = 10 \text{ (m/s)}$$

-۸۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$5\pi x = \frac{\omega x}{V} \rightarrow 5\pi = \frac{\omega}{10} \rightarrow \omega = 50\pi \text{ (Rad/s)}$$

$$\text{تعداد نوسانات در یک ثانیه} = 2\pi v = 50\pi = 25 \text{ Hz}$$

$$\omega = 2\pi v = 2\pi \times 20 = 40\pi \text{ (Rad/s)}$$

$$\Delta\phi = \frac{\omega x}{V} \rightarrow \pi = \frac{40\pi x}{4} \rightarrow x = 0.1 \text{ m}$$

$$\Delta\phi = \frac{\omega x}{V} \rightarrow 4\pi x = \frac{100\pi x}{V} \rightarrow V = 25 \text{ m/s}$$

-۹۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

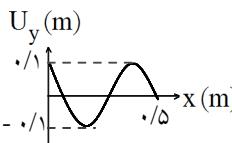
-۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\omega = 60\pi \rightarrow 2\pi v = 60\pi \rightarrow v = 30 \text{ Hz}$$

$$\lambda = \frac{V}{v} = \frac{12}{30} = 0.4 \text{ m}$$

$$\frac{3\lambda}{4} = 3 \times \frac{0.4}{4} = 0.3 \text{ m}$$

-۹۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

-۷۸- با توجه به شکل دامنه نوسان (بیشترین جابجایی نوسانگر از وضع تعادل) 0.1 m است و از آنجاییکه فاصله بین هر قله موج تا وضع تعادل $\frac{\lambda}{4}$ است با توجه به شکل داریم:

$$5 \cdot \frac{\lambda}{4} = 0.5 \Rightarrow \lambda = \frac{2}{5} = 0.4 \text{ m}$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2\pi x}{\lambda} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow \frac{2\pi \times 25}{\lambda} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow \lambda = 150 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = V \cdot T = \frac{\lambda}{V} = \frac{150}{300} = 5 \times 10^{-2} \text{ (s)} \quad -۷۹$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح سوال است.

-۸۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2\pi x}{\lambda} = 40 \cdot x \Rightarrow \lambda = \frac{\pi}{20} \Rightarrow V = \lambda v \Rightarrow V = \frac{\pi}{20} \times \frac{200}{2\pi} = 5 \text{ m/s}$$

$$\frac{2\pi x}{\lambda} = 40 \cdot x \Rightarrow \frac{2\pi x}{VT} = 40 \cdot x \Rightarrow \frac{\omega x}{V} = 40 \cdot x \Rightarrow \frac{\omega}{V} = 40 \Rightarrow \frac{200}{V} = 40 \Rightarrow V = 5 \text{ m/s}$$

-۸۱- می‌دانیم هر نقطه از محیط انتشار، یک نوسانگر ساده است. فاز نوسانگر ساده در هر دوره 2π رادیان تغییر می‌کند.

$$\text{بنابراین در مدت یک چهارم دوره، فاز هر نقطه از محیط انتشار موج به اندازه } \frac{1}{4} \times 2\pi = \frac{\pi}{2} \text{ رادیان تغییر می‌کند.}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$V = f\lambda = 1000 \times 0.3 \Rightarrow V = 300 \text{ m/s} \quad \left. \begin{array}{l} V = \frac{\Delta x}{\Delta t} \end{array} \right\} \Rightarrow 300 = \frac{150}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 0.5 \text{ s} \quad -۸۲$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

-۸۳- تمام امواج الکترومغناطیسی در خلاء با سرعت $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$ منتشر می‌شوند بنابراین داریم:

$$V = v\lambda \Rightarrow 3 \times 10^8 = 5 \times 10^{14} \times \lambda \Rightarrow \lambda = \frac{3}{5} \times 10^{-6} = 0.6 \times 10^{-6} \text{ m} \quad \left. \begin{array}{l} 1 \text{ m} = 10^6 \mu\text{m} \end{array} \right\} \Rightarrow \lambda = 0.6 \mu\text{m}$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\lambda = VT \Rightarrow 4 \times 0.1 = 4 \times T \Rightarrow T = 0.1 \text{ s}$$

$$w = \frac{\pi}{T} = 20\pi$$

با توجه به شکل - ۱ برای نقطه مس M ، $\theta = \frac{\pi}{4}$ می باشد.

$$U_M = A \sin(\omega t + \theta) \Rightarrow U_M = 1 \times \sin\left(20\pi t - \frac{\pi}{4}\right) \Rightarrow V_M = 20\pi \cos\left(20\pi t - \frac{\pi}{4}\right)$$

$$V_M (0.025) = 20\pi \cos\left(20\pi \times 0.025 - \frac{\pi}{4}\right) = 20\pi \cos(0) = 20\pi$$

راه دوم: با توجه به این که $\frac{t}{T}$ برابر $\frac{1}{4}$ می باشد، $\Delta\theta = \frac{\pi}{4}$ نیز برابر $\frac{\pi}{4}$ می شود. یعنی M از فاز $\frac{\pi}{4}$ به صفر می رسد در فاز صفر سرعت بیشترین مقدار را دارد و مثبت است.

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$U_y = A \sin(\omega t + kx + \theta), K = \frac{\omega}{V} = \frac{40\pi}{12}$$

$$U_y = 2 \times 10^{-2} \sin\left(40\pi t + \frac{40\pi}{12}x + \frac{\pi}{4}\right)$$

$$x = 0.25 \text{ m} \Rightarrow y = 2 \times 10^{-2} \sin(40\pi t - \pi) = -2 \times 10^{-2} \sin 40\pi t$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

فاصله دو گره متوالی برابر است با نصف طول موج یعنی 10 cm

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با دو لا کردن سیم L به $\frac{L}{2}$ تبدیل می شود

$$v = \frac{n}{\tau L} \sqrt{\frac{F}{m}} = \sqrt{\frac{n}{Lm}} \Rightarrow v \propto \frac{1}{\sqrt{L}}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$v = 20 \text{ Hz} \Rightarrow \omega = 2\pi v = 2\pi \times 20 = 40\pi \text{ rad/s}$$

$$K = \frac{\omega}{V} \Rightarrow 40\pi = \frac{40\pi}{V} \Rightarrow V = 1 \text{ m/s}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$y = 0.04 \sin\left(10\pi t - \frac{\omega x}{V}\right)$$

$$y = 0.04 \sin\left(10\pi t - \frac{10\pi \times 0.1}{2}\right) \rightarrow y = 0.04 \sin\left(10\pi t - \frac{\pi}{2}\right) \rightarrow y = 0.04 \sin\left(10\pi \times \frac{1}{2} - \frac{\pi}{2}\right) = 0$$

$$n = 5 - 1 = 4 \rightarrow v = \frac{nV}{\tau L} \rightarrow 400 = \frac{4 \times V}{2 \times 0.4} \rightarrow V = 80 \text{ m/s}$$

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بسامد در آب و هوای ثابت است.

$$\lambda = \frac{V}{v} \rightarrow 6 \times 10^{-6} = \frac{3 \times 10^8}{v} \rightarrow v = 5 \times 10^{14} \text{ Hz}$$

$$K = \frac{2\pi}{\lambda} \rightarrow 10\pi = \frac{2\pi}{\lambda} \rightarrow \lambda = \frac{1}{5} \text{ m} = 0.2 \text{ m}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$n \frac{\lambda}{2} = n \times \frac{0.2}{2} = 0.1 \text{ m}$$

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ذرات محیط در راستای محور Y ها نوسان می کنند و موج در جهت مثبت محور X ها

$$K = 50\pi = \frac{\omega}{V} \rightarrow 50\pi = \frac{50}{V} \rightarrow V = \frac{1}{\pi} \left(\frac{m}{s}\right)$$

متشرم شود، پس موج عرضی است.

$$\sin\varphi_A = \frac{1}{2} = 1 \Rightarrow \varphi_A = \frac{\pi}{2}$$

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\sin\varphi_B = \frac{1}{2} \Rightarrow \varphi_B = \frac{5\pi}{6}$$

$$\Delta\varphi = \varphi_B - \varphi_A = \frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{3}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\mu = \rho \cdot A = 8000 \times (1 \times 10^{-6}) = 8 \times 10^{-3}$$

$$V = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{80}{0.008}} = \sqrt{10000} = 100 \text{ m/s}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کافی است بدانیم فاز نوسان چه قدر تغییر کرده است.

$$\Delta t = 0.125 \text{ s} \Rightarrow \Delta\theta = 4\pi \Delta t = 4\pi \times 0.125 = \frac{\pi}{2}$$

پس برای فاز جدید با $\cos\theta \sin\theta$ برای فاز قبلی مساوی است.

$$r = 5 \sin\theta_1 \Rightarrow \sin\theta_1 = \frac{3}{5} \Rightarrow \cos\theta_1 = \frac{4}{5}$$

$$y_A = 5 \sin\theta_2 = 5 \times \frac{4}{5} = 4 \text{ cm}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\lambda = \frac{V}{v} = \frac{3 \times 10^8}{300 \times 10^{-6}} = 1 \text{ m}$$

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۷

- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است. فاصله‌ی بین دو قله‌ی متواالی موج، برابر طول موج است.

$$\lambda = \frac{V}{f} = \frac{1/5}{1/5} = \frac{1}{5} m = 20 cm$$

۱۰۸

- گرینهی ۳ پاسخ صحیح است. در حرکت نوسانی اختلاف فاز بین دو نقطه در لحظات مختلف، یکسان می‌باشد. یعنی اختلاف فاز خواسته شده در لحظه‌ی t با اختلاف فاز در لحظه‌ی نشان داده شده ($t=0$) یکسان است.

$$\begin{cases} y_A = +1 \rightarrow \sin\phi_A = \frac{1}{2} \rightarrow \phi_A = \frac{\pi}{6} \Rightarrow \Delta\phi = \frac{\pi}{6} \\ y_B = 0 \rightarrow \sin\phi_B = 0 \rightarrow \phi_B = 0 \end{cases}$$

۱۰۹ - گرینهی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{\lambda}{2} = 10 \rightarrow \lambda = 20 cm \rightarrow L = (2n-1) \frac{\lambda}{4} \rightarrow 25 = (2n-1) \times \frac{20}{4} \rightarrow 2n-1 = \frac{180}{20}$$

$\rightarrow 2n-1 = 9 \rightarrow n = 5$ شماره هماهنگ

۱۱۰

- گرینهی ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل $1 = \lambda$ متر می‌باشد بنابراین:

زمان $\frac{1}{2}$ برابر $\frac{1}{2}$ است که در این مدت نقطه‌ی A در جهت منفی به بعد ماکریم می‌رسد در نتیجه بعد حرکت A در این لحظه $2 cm$ می‌باشد.

۱۱۱ - گرینهی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\Delta\phi = k \cdot \Delta x \rightarrow \frac{\pi}{4} = k \times \frac{25}{100} \rightarrow k = \frac{\frac{\pi}{4}}{25} = \pi (Rad/m) \rightarrow k = \frac{\omega}{V} \rightarrow \pi = \frac{12\pi}{V} \rightarrow V = 12 m/s$$

۱۱۲ - گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\lambda = \frac{V}{f} \rightarrow \frac{1}{f} = \frac{20}{1} \rightarrow f = 20 Hz$$

$$\omega = 2\pi f = 2\pi \times 20 = 50\pi (Rad/s)$$

۱۱۳ - گرینهی ۳ پاسخ صحیح است.

$$\mu = \frac{M}{L} = \frac{10 \times 10^{-3}}{1} = 10^{-2} \left(\frac{kg}{m} \right)$$

$$f_n = \frac{nV}{2L} = \frac{n}{2L} \sqrt{\frac{f}{\mu}} \rightarrow f = \frac{2}{2 \times 1} \sqrt{\frac{100}{10^{-2}}} = 100 Hz$$

۱۱۴ - گرینهی ۳ پاسخ صحیح است.

$$\theta = \Delta\phi = \frac{\omega x}{V} = \frac{\pi x}{\lambda} = \frac{\pi \times 0/4}{2} = 0/4\pi = \frac{\pi}{5} (Rad)$$

۱۱۵ - گرینهی ۲ پاسخ صحیح است. ارتعاش روی محور Xها و انتشار در جهت y+ است. پس موج عرضی است.

۱۱۶ - گرینهی ۴ پاسخ صحیح است. فاز اولیه‌ی حرکت صفر است. معادله‌ی مکان - زمان را می‌نویسیم. سپس مشتق گرفته تا سرعت - زمان به دست آید. چون $\phi = 0$ است. پس:

$$\omega = 2\pi f = 4\pi$$

$$y_s = A \sin \omega t \rightarrow y_s = 0/0.2 \sin 4\pi t$$

$$\sin \phi_M = \frac{y_M}{A} = \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow \phi_M = \frac{\pi}{3}$$

$$y_M = 0/0.2 \sin \left(4\pi t + \frac{\pi}{3} \right)$$

$$V_M = 0/8\pi \cos \left(4\pi t + \frac{\pi}{3} \right)$$

$$t_1 = 0 \rightarrow V_1 = -\frac{0/8\pi}{2} = -0/4\pi$$

$$t_2 = \frac{1}{24} \rightarrow V_2 = 0/8 \cos \left(4\pi \times \frac{1}{24} + \frac{\pi}{3} \right) = 0/8 \cos \left(\frac{5\pi}{3} + \frac{\pi}{3} \right) = 0/8 \cos \left(\frac{8\pi}{3} - \frac{\pi}{3} \right) = 0/4\pi$$

$$|\bar{a}| = \left| \frac{\Delta V}{\Delta t} \right| = \left| \frac{V_2 - V_1}{\Delta t} \right| = \frac{0/8\pi}{\frac{1}{24}} = 19/2\pi \frac{m}{s^2}$$

۱۱۷ - گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$\mu = \frac{M}{L} = \frac{\rho V}{L} = \frac{\rho AL}{L} = \rho A \Rightarrow V = \sqrt{\frac{F}{\rho A}} = \sqrt{\frac{4}{8/4 \times 10^{-3} \times 10^{-6}}} = 25 m/s$$

۱۱۸ - گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$\mu = \frac{M}{L} = \frac{0/10}{0/8} = \frac{1}{8} \left(\frac{kg}{m} \right)$$

$$V = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{20}{1/8}} = \sqrt{160} = 10 m/s$$

۱۱۹- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\varphi_0 = \frac{5\pi}{6}$$

$$x = \frac{11}{30}m = \text{اندازه اختلاف فاز چشمی موج و نقطه}$$

$$|\Delta\varphi| = K |\Delta x| \rightarrow K = \frac{|\Delta\varphi|}{|\Delta x|} = \frac{\frac{11\pi}{6}}{\frac{11}{30}} = 5\pi \left(\frac{\text{Rad}}{m} \right)$$

$$K = \frac{\omega}{V} \rightarrow \omega = k, V = 5\pi \times 20 = 100\pi$$

$$U_y = A \sin(\omega t + \varphi_0 - Kx) = 0.04 \sin\left(100\pi t + \frac{5\pi}{6} - 5\pi x\right)$$

۱۲۰- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

$$A = \frac{\pi}{4}d = \frac{\pi}{4} \times (10^{-3})^2 = \frac{3}{4} \times 10^{-6} m^2$$

$$\mu = 8 \times 10^3 \times \frac{3}{4} \times 10^{-6} = 6 \times 10^{-3} \frac{\text{kg}}{\text{m}}$$

$$V = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{1}{0.2} = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$F = \mu V = 6 \times 10^{-3} \times 40^2 = 9.6 \text{N}$$

۱۲۱- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا معادله نوسان آن ذره را می‌باییم. $\frac{1}{2}mv^2$ را جاگذاری می‌کنیم.

$$U = 0.02 \sin\left(10\pi t - 4\pi \times \frac{1}{2}\right) = 0.02 \sin 2\pi(5t - 1)$$

$$V = 0.02 \times 2\pi \times 5 \cos 2\pi(5t - 1) = 0.2\pi \cos 2\pi(5t - 1)$$

$$V_t = \frac{1}{\pi} = \frac{1}{10}\pi \times \cos 2\pi\left(\frac{5}{2} - 1\right) = \frac{1}{10}\pi \times \cos\left(2\pi \times \frac{5}{2}\right)$$

$$= \frac{1}{10}\pi \times \cos\left(2\pi \times \frac{5}{2}\right) = \frac{1}{10}\pi \times \cos\frac{5\pi}{2} = \frac{1}{10}\pi \times \left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{10}\pi \frac{\text{m}}{\text{s}} = -10\pi \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

۱۲۲- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است.

$$x = 0.5, u_y = \frac{A}{r} \Rightarrow \theta = 150^\circ$$

$$\frac{180}{150} = \frac{\lambda}{0.5 \times 2} \Rightarrow \lambda = \frac{6}{5}m$$

برای این که M به سمت بالا برود نقشهی موج باید به سمت چپ حرکت کند.

۱۲۳- گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$k = \frac{\omega}{V} \Rightarrow 4\pi = \frac{10\pi}{V} \Rightarrow V = \frac{1}{4} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$x = Vt \Rightarrow \frac{125}{1000} = \frac{1}{4} \times t \Rightarrow t = \frac{4 \times 125}{1000} = 0.5 \text{ s}$$